

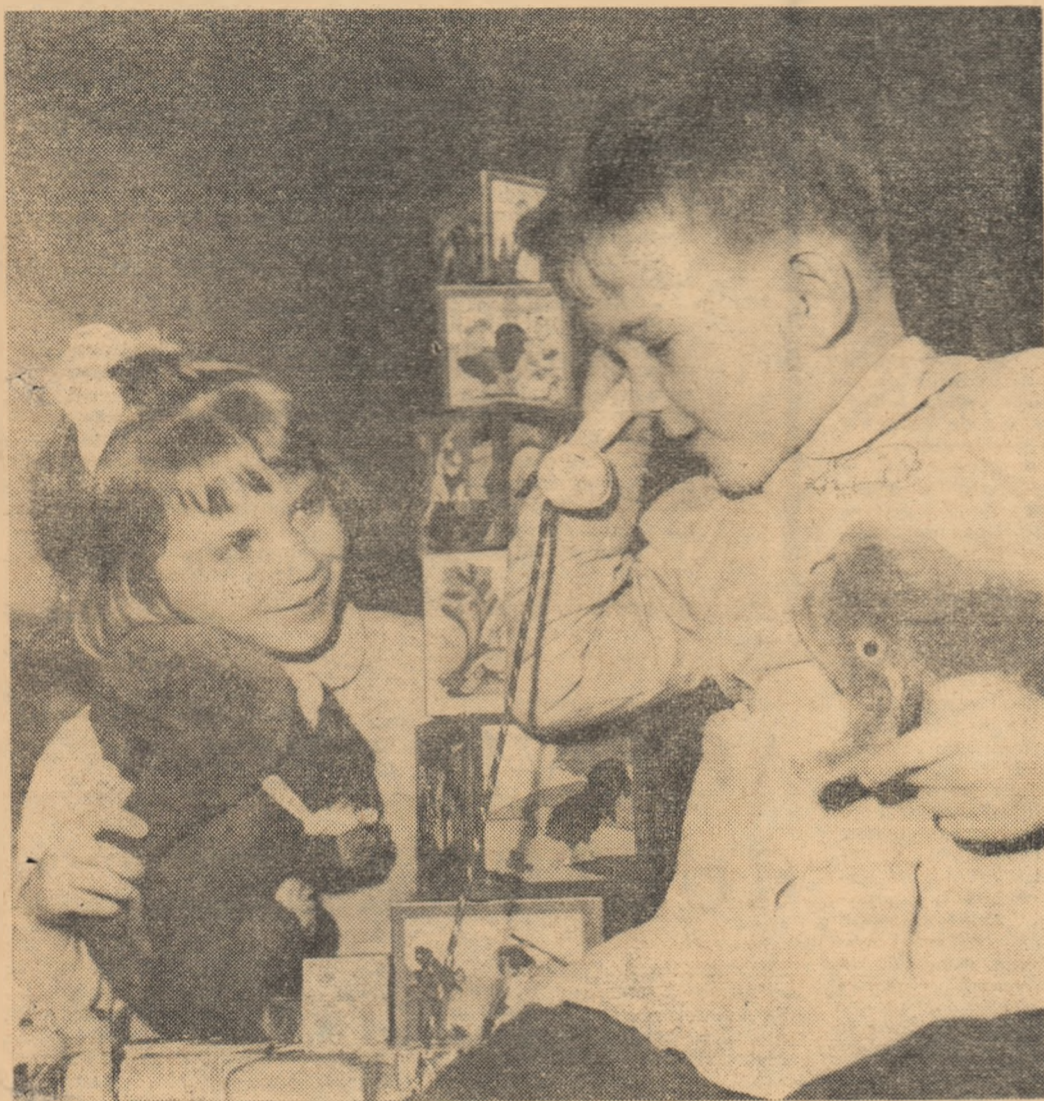
Capeta ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 776

vineri 13 noiembrie 1964

8 pagini 25 bani

Lucrările scrise

Ne găsim în perioada lucrărilor scrise de control trimestriale. În mod firesc, pe profesorii îi preocupă acum în-deaproape, pe lângă recapitularea cunoștințelor predate până în prezent, și stabilirea și formularea subiectelor ce urmează a fi tratate de elevi în aceste lucrări.

Controlul efectuat în anul școlar trecut de către secția de învățămînt a Capitalei a arătat că, în majoritatea cazurilor, comisiile metodice din școli și cadrele didactice s-au orientat în mod just în alegerea și formularea subiectelor pentru lucrările scrise. De exemplu, la fizică și la chimie li s-au dat elevilor subiecte care îi puneau în situația să arate dacă și-au însușit ceea ce a fost esențial în cunoștințele studiate și dacă știu cum se aplică în practică aceste cunoștințe. Astfel de subiecte au fost, bunăoară, „Legile electrolizei și importanța electrolizei pentru practică”, „Descărcările în gaze

rarefiate și aplicațiile lor în practică”, „Stabilirea numărului de becuri ce pot fi alimentate de o instalație electrică cu randament de 50 la sută care folosește energia apei ce cade de la o înălțime de 4 metri cu debitul de 1 m³/s (pentru tensiunea de 120 V și intensitatea de 1 A)”, „Determinarea cantității de Ni ce se depune într-o oră folosind o sursă cu tensiunea de 12 V care alimentează 10 băi de nichelare”, „Amoniacul — proprietățile lui fizice și importanța lui pentru practică” etc.

În unele cazuri, însă, alegerea și formularea subiectelor pentru teze nu s-a făcut în mod judicios. Iată, de pildă, câteva subiecte necorespunzătoare atât în conținut cât și în formulare: „Presiunea atmosferică, Legea lui Bernoulli”, „Definiția potențialului electric și deducerea lui teoretică”, „Lucrul mecanic”, „Glicerina” ș.a.m.d.

Este limpede că astfel de subiecte nu-i pot orienta pe elevi să gin-

dească profund asupra problemelor esențiale din materia studiată.

De mare importanță este ca lucrările scrise să fie corectate cu toată grija și ca rezultatele lor să fie comunicate elevilor în cel mai scurt timp posibil.

Firește, nu ne putem mulțumi să comunicăm numai notele. Important este ca, în urma unei analize temeinice a conținutului celor scrise de elevi, să le facem cunoscute concluziile la care am ajuns. Atenția va trebui să fie îndreptată în primul rînd asupra greșelilor tipice. Stabilind cauzele acestora, vom putea lua măsuri corespunzătoare — atât pentru orientarea elevilor asupra direcției în care vor trebui să-și îndrepte eforturile în viitor, cât și pentru îmbunătățirea propriei noastre munci de predare. Numai în felul acesta lucrările scrise trimestriale își vor atinge scopul.

Ing. N. DINU
inspector la secția de învățămînt a Capitalei

CONSFĂTURILE EDUCATOARELOR

În zilele de 22 și 23 decembrie 1964, în întreaga țară vor avea loc consfăturile regionale ale educatoarelor din învățămîntul preșcolar. În cadrul lor va fi dezbătută problema jocului ca activitate de bază a copiilor preșcolari și principală formă de organizare a procesului instructiv-educativ în grădinițe. În ședința plenară a consfăturilor se va prezenta referatul cu tema „Jocul ca formă de organizare a vieții copiilor și locul lui în sistemul educației comuniste”, iar în ședințele pe secții referatul „Rolul educatoarei în îndrumarea jocurilor de creație ale copiilor”.

Discutarea largă a cerințelor de bază care privesc organizarea vieții copiilor în cadrul și prin intermediul jocului este cu atât mai necesară cu cât acest mijloc principal de dezvoltare a personalității copiilor a fost neglijat în ultima vreme într-o oarecare măsură, ca urmare a faptului că în perioada experimentării proiectului de programă pentru învățămîntul preșcolar toate forțele s-au concentrat asupra rezolvării problemelor legate de conținutul și sarcinile activităților obligatorii. Discuții în mod amănunțit și aprofundat problemele jocului, educatoarele vor avea posibilitatea să tragă concluziile cele mai întemeiate cu privire la organizarea și îndrumarea lui.

Desfășurarea cu eficiență maximă a consfăturilor cere o pre-

gătire temeinică, în sensul cunoașterii adâncite de către toate educatoarele a problemelor pe care le ridică jocul copiilor, ca și a modului cum trebuie rezolvate acestea. La o asemenea cunoaștere se poate ajunge prin urmărirea atentă a desfășurării jocului copiilor și prin generalizarea observațiilor desprinse atât pe marginea muncii proprii, cât și în urma interesanțelor. Un rol important revine în această direcție și cadrelor care conduc grădinițele de copii, ca și colectivelor de metodiste, care au datoria să asiste cu regularitate (cel puțin de două ori pe săptămână) la jocurile copiilor. Prin folosirea tuturor acestor căi se poate strînge un material factual vast, bogat în învățăminte, ceea ce va permite să se alcătuiască pentru consfătuiri referate bazate pe cunoașterea situației concrete din grădinițe și să se poarte în cadrul lor discuții vii, interesante, menite să ducă la concluzii pentru munca de viitor.

Vor avea valoare, din acest punct de vedere, notările consemnate în urma unei observări sistematice, științifice, pentru care s-a precizat din timp obiectivul, modul de desfășurare (dacă vor fi urmăriti toți copiii din grupă, un grup de copii sau un singur copil) etc. Pentru urmărirea întregii grupe în timpul jocului este necesar să fie antrenate cel puțin 2—3 educatoare, lucru care se poate organiza mai

greu în condițiile grădinițelor mici. Mai simplu și mai operativ este să se limiteze observațiile la un grup de copii reunit în executarea unui joc. Acest mod de lucru dă și posibilitatea de a se înregistra cu mai multă exactitate conținutul concret al jocului, atitudinea copiilor unii față de alții, precum și manifestările cele mai importante ale personalității lor. Pentru ca notările să fie cât mai exacte este bine ca, acolo unde e posibil, să se înregistreze pe bandă de magnetofon dialogul dintre copii în timpul jocului.

Iată câteva din aspectele asupra cărora este bine să se oprească educatoarele în efectuarea observațiilor lor. În primul rînd, cu privire la organizarea jocului: cum a început acesta, ce subiect a fost ales, cine a fost inițiatorul, cum s-au împărțit rolurile, cum s-a stabilit planul jocului. Se poate nota și unde s-a desfășurat jocul, cum a fost stabilit locul respectiv, dacă acesta s-a menținut în tot timpul desfășurării sau s-a schimbat pe parcurs. Este necesar să se consemneze și ce jucării sau materiale suplimentare au fost folosite și, în-deosebi, cum s-a desfășurat jocul, dacă a fost respectat subiectul ales, în ce măsură i-au îmbogățit copiii conținutul.

Un capitol important al însemnărilor este cel care se referă la atitudinea copiilor în cadrul jo-

cului. Se vor menționa observații din care să rezulte în ce măsură și la care jocuri au fost activi sau pasivi, dacă au manifestat sau nu inițiativă, interes pentru joc, dacă au existat discuții, conflicte, cum au fost rezolvate, dacă unii copii au plecat în alte grupe de joc, ce legături s-au stabilit în general cu celelalte grupe, cîți copii s-au retras din joc și din ce cauze. Trebuie să se noteze, firește, și cum s-a terminat jocul, ca și rezultatele pe care le-a avut acesta.

În legătură cu modul în care îndrumează educatoarea jocul vor fi urmărite intervențiile ei în diferite etape ale acestuia — la începutul lui, în timpul organizării, în cursul desfășurării și la încheiere. De exemplu, vor fi luate în seamă discuțiile pregătitoare, procedeele folosite pentru îndrumarea copiilor în alegerea unui subiect potrivit pentru joc și a materialului corespunzător, în întocmirea planului, în alegerea conducătorului și în distribuirea rolurilor, ca și modul cum i-a ajutat educatoarea pe copii să realizeze planul jocului, să învingă greutățile ivite în cursul lui pentru a-i obișnui cu stabilitatea în joc, pentru a le orienta și concentra atenția, pentru a-i învăța să complice și să lărgească jocul. Este foarte necesar să se urmărească și modul cum se preocupă educatoarea de asigurarea unor relații juste între copii în timpul jocului, de

rezolvarea conflictelor intervenite eventual între ei, de asigurarea unei atmosfere plăcute de joc, de antrenarea tuturor copiilor în cadrul lui, de transformarea jocului individual în joc colectiv.

Notele asupra jocurilor din cursul unei zile trebuie să se încheie cu concluzii personale asupra jocurilor preferate de copii, asupra modului cum contribuie acestea la dezvoltarea spiritului creator și la formarea deprinderilor de a se juca în colectiv, asupra eficienței intervențiilor educatoarei în cursul jocului.

Materialul factual adunat de educatoare va putea fi valorificat din plin numai dacă va fi prelucrat cu grijă, selecționându-se ceea ce este esențial, pentru a se ajunge la concluzii cu caracter generalizator. Este bine, de aceea ca secțiile de învățămînt să recomande educatoarelor să prelucreză în mod deosebit observațiile lor asupra a două-trei jocuri și să prezinte concluziile la care au ajuns, în vederea luării lor în considerare la alcătuirea referatelor. Colectivele de metodiste pot da un sprijin însemnat educatoarelor în această privință, ajutându-le să aleagă jocurile cele mai semnificative, pe marginea cărora s-au făcut observațiile cele mai interesante.

M. TAIBAN
inspector
în Ministerul Învățămîntului

Elevii „oarecare“

La Școala medie din Corabia sînt 15 clase și 657 de elevi. De ce, din atîta elevi, l-am ales la început pe Petrișor I. Dumitru? El se pierde doar, în această masă de elevi, ca un băiat oarecare. Un adolescent negricios, de statură potrivită, poate chiar cam măruntel, care nu este nici premiantul clasei, nu a strălucit nici prin nu știa ce răspunsuri uluitoare la trece lecție, nu a luat nici vre-o diplomă la cutare concurs republican și nici n-a făcut măcar trece trăsnaie de pomina, ca să devină eroul unui reportaj. Profesorii școlii, surprinși, îmi ofereau alte nume, cu celebritate deja stabilită în mica lume școlară. Am rămas totuși la el și, profitând de răgazul unui paze, m-am dus să-l cunosc.

Nu pot spune că băiatul n-a fost la fel de surprins de această atenție. La început timid (timiditate determinată în parte de conștiința de a fi un oarecare, în parte de rezerva specifică a tinerilor față de oamenii mai în vîrstă), s-a lăsat mai apoi destul de ușor antrenat într-o conversație de joasă și oarecum amicală. Printre altele, îl întreb:

— Există vre-o disciplină care îți place mai mult?

— Me apropiem de problemele pe care le începe să se pară a fi cu cîntec. Răspunde scurt și prudent:

— Da, fizica.

Arunc o privire în catalogul deschis pe care-l are. După notă, nu prea s-ar putea spune că lucrurile stau chiar așa.

— Totuși rîd că nu ai decît opt la fizică.

— Cunoșcătura practică. La teorie sînt mai slab.

— Dar la matematică? Cîntec, paze. E puțin. Fizica fără matematică nu merge.

Răspunde cu umeri:

— Știu. Aici am incurcat-o.

— De ce?

— Încercă un răspuns convențional, din seria celor utilizate de elevi pentru a scăpa de insistența unor pedagogi prea psihologi. Pentru că pe tonul acesta n-ăs mai fi aflat nimic, încerc o ironie inofensivă. Rîde și caută alte explicații. De data aceasta e sincer, dar e evident că nu-și dă seama de cauza pentru care „a cam incurcat-o“.

— Ești confuz: „E prea greu“, „N-am învățat sistematic“, „Nu am bază“ etc. Continuă:

— Și la celelalte?

— O lungeste, caută du-și din nou o pază.

— Care celelalte?

— Chimie — șase, literatură — cinci, fran-

coza — patru, științe naturale — cinci.

— Mi-ar mai plasa încă o dată „imprejurările“ — n-am fost la lecție, n-am avut caiet etc. — dar își amintește că „nu se prinde“ și mărturisește simplu:

— Pe celelalte le cam neglijez. Nu prea am timp.

— Dar ce faci?

— Anchetă asta pare să-l deranjeze. Stă o clipă la îndoială. Insist:

— Curaj!

— Mă ocup de fizică, aruncă el repede.

— Mă arde interesat.

— Într-adevăr?

Se luminează. Aici e pe teren propriu. Aflu astfel că și-a înjghebat ocaz un adevărat laborator, că a construit un aparat de radio, că studiază fel și fel de rezistențe și de lucrări de specialitate („cu unele merge greu pentru că sînt probleme pe care nu le înțeleg, la altele mă împiedică la matematică“), că este usul din „clienții“ permanenți ai laboratorului școlar („în afară orelor de curs“) și omul de încredere al laboranților, că are prieteni electricieni și în timpul vacanțelor a încercat chiar să lucreze în diverse întreprinderi de produse electrice.

— La mine e un fel de manie, încheie el, parcă rîsător.

— Și de cît timp ai „manie“ asta?

— Cam de cînd am intrat într-o VII-a.

După cum se vede, ocaz băiat nu lese prin nimic din coman. Laboratorul și „manie“ par o joacă. Toți cei de vîrstă lui își caută o preocupare distractivă. El și-a ales migdalele la aparatele electrice. Pînă în prezent nimic deosebit și chiar pentru acest „nimic deosebit“ ne-am oprit, în primul rînd, tocmai la el.

Petrișor I. Dumitru este unul din acei mulți care nu „strălucesc“ în nici un fel și nu dau bătaie de cap. Premianții, ca și scribii sau campioni leneșii sînt prețioși în centrul atenției, avînd un renume definitiv stabilit. Despre ei se vorbește în cancelarie, sînt pomeniți în referate și în ședințele consiliului pedagogic, sînt incurajați sau certați, lăudați sau sancționați. Oricum, la „os-păul muncii educative“ ei au asigurate locurile din capul mesei și lor li se oferă bucatele cele mai bune. Dar Petrișorii trec dintr-o clasă în alta beneficiind de liniștea și de vitregia anonimatului. Nu ne ocupăm niciodată sau, hai să zicem, nu ne ocupăm prea mult de ei pentru că „ce să le faci? Atîta pot, atîta dau“.

Bine că își văd de treabă. Au rîd nici „rămăși în urmă“, nici „derbedei“.

Anonimii, ca oricare alții, au însă, în mod firesc, universul lor sufletesc, propriile lor inclinații și aptitudini. De cele mai multe ori ele se întrevăd doar, se ghi-nesc vag, nu bat toba, nu fac senzație și trec neobservate.

De aceea ne-am oprit în primul rînd „tocmai la el“. Pentru că este un tip reprezentativ pentru o întreagă categorie de elevi și pentru că ceea ce este trăsătura caracteristică a acestei categorii constituie o problemă pedagogică a cărei înmărmărire nu poate fi sub nici un motiv ignorată.

În cazul lui Petrișor I. Dumitru pedagogul atent poate descoperi sub joacă de-a laboratorul, cazul unei aptitudini reale. Ea poate fi chiar ridicată la rangul de pasiune și aceasta poate să atragă după sine nu numai transformarea radicală a întregii existențe la „învățatură“ (pentru că „fizica fără matematică nu merge“, și, cu adăpă, nici fără chimie, istorie sau literatură), dar și imprimarea unei direcții noi în întreaga dezvoltare a elevului. Și ca Petrișor sînt mulți. Acești timori — și, să nu uităm, în scurtă vreme acești oameni — ar putea da în domeniul de activitate de care încep acum, în mod timid, să se lege, maximum de dezvoltare. Aptitudinile lor, transferate treptat în sfera pasiunii, îi vor împinge să nu se mulțumească niciodată cu jumătăți de măsură. Ei vor merge, fără încetare, mereu spre alte realizări pe drumurile ne-bătătorite dar pline de satisfacții ale noului, ale perfecțiunii.

— Iată o altă elevă, „oarecare“ — Lilianna Gheorghiu. Fire contradictorie, capricioasă, independentă, nehotărîtă și conștiincioasă. Cinci săptămîni face pictură cu îndrăjire uluitoare. Dar peste alte cinci se cufundă în probleme de matematică. Vreme îndelungate nu consideră nimic mai fascinant decît cercetarea hățșurilor de calcule și formule. Apoi se întoarce la unduirea calmă a pensulei, pentru ca în cele din urmă s-o trădeze fără reînnoșări pentru versuri. În cîrind se satură și de ele. Și așa mereu. Nu-și neglijează îndatoririle obișnuite (decît dacă o dată, pur și simplu, nu vrea să învețe), nu părăsește definitiv nici una din preocupările pe care le-am enumerat, dar

fiecare nu este decît un amor de scurtă durată, părăsit pentru a fi reluat și iar părăsit.

Ce face școala cu acești elevi — și cu ceilalți asemenea lor? Cum creează acestor flori fragile deocamdată, care sînt inclinațiile, aptitudinile lor, climatul necesar pentru ca seva să nu li se irasească în van? Fiecare din „cazurile“ acestea formulează cerințele sale. Fără să fie unicate, ele reprezintă niște tipuri care pot fi multiplicare, pe diverse variante, la nesfîrșit.

Petrișor I. Dumitru, de pildă, își vede perspectiva din ce în ce mai îngustată de lacunele din pregătirea lui generală. Nu este un „rămăși în urmă la învățatură“ (media lui generală se fixează cam în jurul notei șapte). Dar pentru posibilitățile lui, aceasta este mult prea puțin. Pentru ca inclinațiile lui să nu se prăpădească, descurajate, cîndva, ele trebuie de pe acum găsite și stimulate.

Cît o privește pe Lilianna Gheorghiu, risipa aceasta haotică între tentații, lipsa de stabilitate și de disciplină amenință să sfîrșească, dacă nu se iau măsuri, cu o superficialitate generală.

Iată deci, în fața pedagogilor, o problemă delicată și complexă, și cu atît mai importantă cu cît cuprinde în aria ei mulți elevi. Iată un vast cîmp de activitate pedagogică care se cere explorat și exploatat. Un număr imens de individualități medii, „sfîră probleme“, populăz această aparentă zonă a „liniștii“ care, s-ar crede, nu ne dă „durere de cap“, nu ne pune întrebări și nu ne cere răspunsuri. Dar la cea mai mică atingere vîlul fragil al aparenței își dovedește inconsistența. Imediat ce-l facem să cadă, înapoia lui se îngheșue întrebări care își cer impetuos răspunsul. Și cu cît vom înainta mai mult pe urmele acestor întrebări, cu atît vom descifra elemente mai importante pentru perspectivele dezvoltării personalității elevilor ca și răspunderi noi pentru propria noastră activitate.

Ce va fi cutare școlar al nostru mîine? Un om care a reușit să dea societății întreaga măsură a valorii sale, sau un om oprit la jumătatea drumului, cu aripile tăiate? În răspunsul pe care îl va da viața noi, educatorii, avem un cuvînt greu de spus.

OCT. BUZESCU

E înscris în regulament

Motivat sau nemotivat?

— Spune-mi, tovarășe Radu, spune-mi pentru ce a absentat elevul acesta, de exemplu, de două ori la începutul lui octombrie? — se supără directorul școlii văzînd în catalogul clasei a VIII numai absențe nemotivate.

Tovarășul diriginte ridică din umeri. Nu-și mai aduce aminte. Sau, poate, n-a știut niciodată.

— În orice caz, am să-i cer să-mi aducă motivare, — caută el să iasă din incurcătură.

— Bine, să-ți aducă motivare. Dar nu numai el, și acesta, și acesta, și cestăalt, care au lipsit zile întregi de la cursuri fără să știm pentru ce. Căci se pare că nici dumneata nu cunoști motivul absenței lor.

— Nu, nu-l cunosc. Unii mi-au mai spus pentru ce au lipsit, dar cei mai mulți nu.

După convorbirea de mai sus, dirigintele se duce în clasă și cere tuturor celor ce au lipsit actul care să justifice neparticiparea lor la cursuri.

A doua zi:

— Tovarășe diriginte, știți, în cele trei zile de la începutul lui octombrie, cînd am lipsit, am fost bolnav. Am cerut adeverință de la doctorul școlii, dar n-a vrut să-mi dea, pentru că atunci nu m-a văzut el. De fapt am avut gripă și mama m-a îngrijit singură...

— Eu, tovarășe diriginte am lipsit pentru că... pentru că... Nu-mi mai aduc aminte — se lasă pătubaș un alt elev. Am lipsit în patru rînduri, dar am avut motive serioase...

— Cum ai avut motive serioase, cînd eu te-am văzut atunci jucîndu-te pe stradă?

— Nu mă jucam. Mergeam la doctor...

Și discuțiile continuă pe același ton.

Este clar că, după ce a trecut atîta timp, dirigintele va putea obține cu greu adeverințele care să îndreptățescă motivarea lipsei de la cursuri. Dar nu acesta este lucrul cel mai grav, pentru că, motivată sau nemotivată, absența este tot absență. Grav este că, nerespectînd cerința regulamentului de a motiva absențele în primele trei zile după ce elevul a reluat cursurile — dirigintele a dat apă la moară celor dispuși oricînd să fugă de la ore, să stea acasă pentru că nu și-au făcut lecțiile ș.a.m.d.

Să controlăm deci permanent și riguros, prezența la cursuri, să cercetăm la vreme cauzele absențelor.

A. C.

ACTIVITĂȚI CULTURALE

În programul săptămînal de activitate al cîminului cultural din comuna Jegălia, raionul Fetești, este trecută în dreptul fiecărei zile cite o manifestare culturală. Și prevederile planului nu rămîn pe hîrtie, ci prind viață pe scena cîminului.

Să luăm, de pildă, una din săptămîinile trecute. Luni a avut loc o „Călătorie pe hartă“ în diferite orașe și comune din regiunea București (la reușita ei și-a adus contribuția și profesorul de geografie din comună). Marți — o seară științifică, în cadrul căreia au fost explicate citeva fenomene din natură (un punct de atracție: experiențele prezentate de profesorul de fizică și chimie). Miercuri — o seară literară cu tema „Realizări ale regimului de democrație populară oglindite în literatură“ (pentru buna reușită a acestei acțiuni, biblioteca a primit un sprijin larg din partea profesorului de limba romină). Joi — o seară de calcd în care s-a vorbit despre importanța retribuției suplimentare în gospodăria colectivă (președintele gospodăriei a prezentat diferite calcule, la pregătirea cărora a fost ajutat de profesorul de matematică). Vineri — o consultație de pe teme agricole, pentru buna efectuare a lucrărilor de toamnă în gospodărie (au luat cuvîntul inginerul gospodăriei agricole și profesorul de științe naturale). Sîmbătă au rulat pe ecranul cinematografului comunal filmele „Pagini de istorie“ și „România — Orizont 64“ (precedate de o succintă prezentare făcută de profesorul de istorie), iar duminică, după expunerea unei conferințe, brigada artistică de agitație a susținut un program artistic (sub îndrumarea profesorului de romină și a celui de educație fizică).

Această simplă înșiruire duce la o constatare firească: cadrele didactice aduc o contribuție substanțială la organizarea manifestărilor culturale. Într-adevăr, cei 16 învățători și profesori

din comună sînt tot atîți entuziaști activiști culturali.

Iată-l, bunăoară, pe profesorul de limba romină Aurel Ioan. Născut chiar în Jegălia, el s-a întors, după ce și-a terminat studiile, în comuna lui. De 17 ani este mereu prezent la catedra școlii și în activitatea cîminului, unde obține rezultate cu atît mai bune cu cît este și absolut al școlii populare de artă. Tov. Aurel Ioan dirijează corul cîminului cultural care, dintr-o mică formație numărinđ 40 de membri ce cîntau pe o singură voce, a ajuns la 112 membri și are în repertoriul său 32 de cîntece, executate la patru voci. Bogata activitate pe tărîm cultural desfășurată de prof. Aurel Ioan se imbină armonios cu cea profesională, constituind un imbold și pentru celelalte cadre didactice.

Acum, activiștii culturali din comună au pornit la pregătirea manifestărilor culturale ce se vor desfășura în perioada lunilor de iarnă. Profesorii de agricultură și de științe naturale pun la punct, împreună cu inginerul agronom, expunerile care se vor ține în cadrul ciclului de conferințe pe teme agrozootehnice. Și ceilalți profesori și învățători pot fi înțîlniți la cîmin, dînd un substanțial sprijin la organizarea unor seri literare pe teme ca „Te cîntăm, republică iubită“, „Figuri de comuniști în literatura noastră“, „Frumusețile și bogățiile patriei oglindite în reportajul literar“, a unor „călătorii pe hartă“, a unor seri tematice.

Sarcinile pe tărîm muncii culturale sînt astfel repartizate și aduse la îndeplinire încît să nu-i stînjenească pe învățători și profesori în pregătirea lecțiilor. Cu toții, lucrînd laolaltă, își aduc cu entuziasm contribuția la dezvoltarea conștiinței socialiste a colectivității, la răspîndirea științei și culturii în rîndurile acestora.

TRAIAN LALESCU

La biblioteca au sosit noi cărți interesante

PLANIFICAREA

Un instrument util

Ne apropiem de o etapă în care și directorii de școală și cadrele didactice se uită mai des în planurile lor de muncă pentru a vedea ce au realizat din ele, ce mai au de întreprins în continuare pentru ca trimestrul să se încheie cu rezultate bune, dobândite prin realizarea întregului șir de acțiuni și de măsuri stabilite încă de la deschiderea cursurilor. Totodată, se apropie etapa în care școlile încep să reflecteze asupra celor ce au de făcut în trimestrul următor, asupra obiectivelor și măsurilor ce vor trebui cuprinse în planul acestuia.

Regulamentul școlii de cultură generală cere ca întreaga activitate instructiv-educativă să se desfășoare pe bază de plan. Cerința aceasta izvorăște din specificul însuși al activității din învățământ. Complexă și plină de răspunderi, munca școlii propune exercitarea unui șir întreg de influențe coordonate asupra unui număr mare de indivizi în formare și asupra fiecăruia din ei în parte, ceea ce obligă la o foarte bună organizare. Unde să însemneze conducătorul de școală, profesorul, dirigintele, nenominatele măsuri ce se cer laute etapă cu etapă, dacă nu într-un plan anume? Cum își pot da ei seama dacă au întreprins tot ce trebuia din multimea măsurilor ce se impun, dacă nu având notate într-un plan toate aceste măsuri?

Fată de ce planul de muncă este un instrument de lucru extrem de necesar.

Pornind de la această convingere, cele mai multe școli își alcătuiesc planuri care constituie un ajutor efectiv în muncă. În ele găsești de obicei precizate foarte succint realizările cele mai importante din etapa trecută, care trebuie dezvoltate în perioada următoare, ca și lipsurile ce s-au manifestat și care trebuie avute în vedere pentru a fi înlăturate. În continuare, astfel de planuri arată obiectivele principale ale activității din perioada dată. De exemplu, s-a constatat că în anul trecut resursele lecției nu au fost folosite îndeajuns pentru educarea elevilor, ci s-a pus mai mult accentul pe latura instructivă, informativă a cursurilor. De aceea planul înscrie, printre cele mai de seamă obiective ale activității colectivului de pedagogi, creșterea valorii lecțiilor sub aspectul educativ. Iar mai departe, la capitolul unde sunt stabilite căile prin care se vor realiza obiectivele propuse, planul indicat și măsurile concrete — lecții model din care să rezulte cum pot fi valorificate resursele educative ale predării, asistențe ale directorului la

orele celor care au neglijat această latură și comunicarea constatărilor în consiliul pedagogic, discuții în comisiile metodice etc.

Alcătuie în felul acesta, planurile de muncă nu mai sînt documente șablon, ci diferă de la o școală la alta, căci și realitățile vieții unei școli se deosebesc de realitățile alteia. Într-o școală, printre obiectivele generale ale activității poate să nu se numere cel discutat mai sus, dacă nu s-au manifestat lipsuri de această natură, dacă învățătorii și profesorii au avut grijă să sporească contribuția lecțiilor la educarea copiilor. În schimb pot să apară alte obiective, cerute de conținutul muncii.

Nu este bună orientarea acelor colective care trec în planul de muncă obiective vagi, ce nu vizează un aspect concret din stilul de muncă. Asemenea formulări (intilnite încă, din păcate, în unele planuri) cum sînt „Procesul de învățământ”, „Activitatea dirigintilor”, „Munca metodică”, „Activitatea extracurriculară a elevilor” etc., reprezintă capitole ale muncii din școală, dar nicidecum obiective care să orienteze, să unifice într-o direcție precisă eforturile pedagogilor.

Este de asemenea o dovadă de formalism dacă, deși se stabilesc obiective precise, nu se arată ce acțiuni vor fi întreprinse pentru realizarea lor. Avem în față planul de muncă pe anul școlar 1964—65 al Școlii medii din Corabia. Printre obiectivele muncii la capitolul „Asigurarea calității procesului de învățământ” se prevede: „Îmbunătățirea continuă a calificării profesionale a profesorilor”, „Dezvoltarea activității independente a elevilor” etc. Nicăieri în cuprinsul planului nu se menționează însă care sînt căile de îndeplinire a acestor obiective. Acest lucru te face să crezi că este vorba de o atitudine formală față de organizarea activității din școală, că planul nu a fost elaborat printr-o chibzuință serioasă asupra celor ce sînt de făcut.

În unele planuri de activitate întilnești prevederi ale regulamentului școlii de cultură generală, de felul: „Elevii vor fi ascultați într-un trimestru de un număr de ori egal cu numărul de ore din planul de învățământ repartizate săptămînal pentru fiecare obiect”, sau „Cadrele didactice cu gradul definitiv și cu mai puțin de zece ani vechime în învățământ vor întocmi planuri la lecțiile de recapitulare” etc. Dar acestea sînt obligații curente ale învățătorilor și profesorilor, valabile etapă de etapă și an de an, și tocmai de aceea înscrise în regulament. Ce

rost are, atunci, să le înscrîm în plan? Planul de muncă al școlii trebuie să respecte principiile regulamentului, nu să reia prevederile lui.

Sînt și școli care, pentru îndeplinirea obiectivelor ce și le-au propus, stabilesc măsuri care contravin regulamentului. În planul comun al activităților culturale-artistice și sportive al unor școli din raionul Corabia am citit, bunăoară, că se vor organiza concursuri „Drameți veseli” și „Cine știe câștigă”, ca și concursuri pentru alcătuirea celui mai bun careu de cuvinte încrucișate, cînd regulamentul precizează că nu se vor desfășura alte concursuri decît cele stabilite în cadrul unui program organizat și aprobat pe țară.

Este bun procedul folosit la liceul „D. Cantemir” din Breaza de a se pune la dispoziția cadrelor didactice planul de muncă al școlii cu câteva zile înainte ca el să fie discutat în consiliul pedagogic. Acest lucru dă pedagogilor posibilitatea să studieze atent obiectivele și măsurile propuse, să vină cu propuneri judicioase de îmbunătățire, pentru ca școala să aibă un plan de muncă valoros. Grijă pentru conținutul planului de muncă se împletește aici cu preocuparea de a-l îndeplini întocmai. Pe baza lui directorul, bunăoară, și-a alcătuit un plan concret de asistențe la lecții, pe care și le-a esalonat în așa fel, încît să aibă posibilitatea să se pregătească atent să se documenteze cit mai complet, pentru fiecare din ele.

În alte școli, ca de exemplu la Școala Generală de 8 ani din Borsec, raionul Toplița, consiliul pedagogic a analizat de curînd, deci la jumătatea trimestrului, și modul cum au fost îndeplinite măsurile stabilite prin planul de muncă pe trimestrul I pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ și a stabilit ce trebuie făcut în continuare pentru rezolvarea tuturor prevederilor lui.

Planul constituie ghidul permanent al muncii directorilor și cadrelor didactice în fiecare etapă. De aceea, el trebuie alcătuit cu grijă, cu convingerea că este un auxiliar cit se poate de necesar.

I. PETRESCU

Eficiență — și formalism

La începutul fiecărui trimestru, conducerea școlii, în colaborare cu comitetul U.T.M. pe școală și cu colectivul de conducere al unității de pionieri, întocmește un plan comun al activității cultural-artistice și sportive a elevilor. Oglindă a preocupărilor legate de educarea comunistă a copiilor, de dezvoltare multilaterală a personalității lor, acest plan este menit să-i mobilizeze la acțiuni interesante, atractive și variate, cu un puternic caracter educativ.

Iată planul activității cultural-artistice și sportive de la Școala medie nr. 18 din București. Sînt prevăzute aici vizite la Expoziția realizărilor economiei naționale, pentru a face cunoscute elevilor marile înfăptuiri ale poporului nostru în cei 20 de ani care au trecut de la Eliberare, vizite la Muzeul de artă al R.P.R., care să le prezinte comorile picturii noastre, vizionarea unor spectacole de teatru („Eminescu”) și de cinematograf („Străinul”), audiții din opera lui George Enescu, seri de cîntece și poezie urmate de dans, activități sportive etc. Atractiv, plin de acțiuni potrivite vârstei elevilor, planul acesta le-a stîrnit, cum este și firesc, mult interes. Nu este decît întimplător faptul că ei participă în

număr mare și cu plăcere la acțiunile în care sînt antrenați.

Și tot nu întimplător, în alte locuri elevii vin doar din obligație la manifestările organizate pe baza planului comun al activității cultural-artistice și sportive. Aceasta se întimplă acolo unde planul are un caracter formal, unde acțiunile pe care le prevede sînt stabilite la voia întimplării, fără un anume scop.

Să răsfoim, de exemplu, planul Școlii generale de 8 ani din comuna Celei, regiunea Oltenia. Găsim doar o înșiruire seacă de sarcini cu caracter general, de tipul: „50 la sută din pionieri vor fi îndrumați să se înscrie la concursul „Iubiți cartea”. Se va populariza regulamentul concursului, și bibliografia”. Lăsînd la o parte faptul că planul se mulțumește ca numai jumătate din numărul copiilor să îndrăgească lectura, nu era mai bine ca în locul acestei „acțiuni” formale să se prevadă câteva manifestări vii, atractive, care să-i intereseze pe elevi, contribuind cu adevărat la dezvoltarea dragostei pentru citit?

Neeficiente, neatractive sînt și alte acțiuni prevăzute în plan, pentru că, repetîndu-se de la un an la altul, nu-i mai interesează pe elevi, din cauza lipsei lor de

noutate. Așa este, de exemplu, nelipsita vizită la Muzeul raional, pe care elevii îl cunosc de mult pe de rost.

În comuna Celei s-au făcut în ultima vreme numeroase săpături arheologice, s-au descoperit obiecte interesante din vremea romanilor și dacilor. Toți elevii au devenit și ei pasionați cercetători. Planul comun nu prevede însă nimic pe linia aceasta. Cit de interesantă și de atractivă ar fi fost, bunăoară, organizarea unor acțiuni care să facă cunoscut elevilor trecutul comunei, să le vorbească despre vechii ei locuitori, să-i formeze ca mici „specialiști” în arheologie! În felul acesta planul nu numai că devenea mai atractiv, răspunzînd unei preocupări îmbrățișate de majoritatea elevilor, dar avea și o reală valoare instructivă și educativă.

Așa dar, mai multă atenție la sarcinile incluse în planul comun de activități cultural-artistice și sportive! Să stabilim în acest plan acțiuni bogate în conținut, vii, atractive și interesante, în concordanță cu preocupările elevilor, de natură să contribuie cit mai mult la dezvoltarea lor multilaterală.

M. ROBEA

Profesoara zîmbește mulțumită: elevele ei învață cu sîrg, iar materia e parcursă la zi conform planificării calendaristice

Cunoștințe despre natură

A sunat. Pe culoarele Școlii generale de 8 ani nr. 131, până acum câteva clipe clocotitoare de jocurile recreative, s-a lăsat liniștea.

În clasa a IV-a „A” a început lecția de științe naturale. Pe catedră se află două cutii mari de lemn și un aparat de proiecție. Pe un suport — harta R.P.R. Pe băncile elevilor, în colțul exterior, sînt rînduite manualul de „Cunoștințe despre natură” și caietul de notițe; în centru — cite o farfurioară pe fundul căreia se văd nenumărate cristale de sare, iar pe margine, obiecte mici de fier: cuie, belciuge, cite un arc de lăpișterie etc.

„Ce ați avut de pregătit pentru azi?” întrebă tovarășa învățătoare Maria Bușilă. „De învățat lecția și de făcut o experiență”, răspund copiii. După care, se trece la verificarea orală a cunoștințelor. (Dar cînd se controlează tema? Simplu: nu se mai controlează).

Punînd întrebări cuprinzătoare întregii clase — ce este sarea și ce însușiri are, cum s-a format, unde se găsește pe teritoriul țării noastre, cum este exploatarea, ce întrebări are și care este importanța ei în economia R.P.R. — tovarășa învățătoare lasă câteva momente pentru ca toți elevii să-și poată schița răspunsul și apoi îi numește pe cei ce trebuie ascultați în vederea notării. Eleva care răspunde la prima întrebare își formulează cunoștințele foarte precis, foarte logic, în propoziții clare, scurte. Fără ezitare, ea folosește termeni științifici: „rocă din subsolul scoarței Pământului”, „sarea se dizolvă” etc. În timp ce ea vorbește, tov. Bușilă alege dintr-o cutie un bulgăre de sare naturală și întărește, arătînd elevilor materialul didactic, cele spuse de colega lor. (Se ivește o nouă nedumerire: nu era mai bine ca eleva să alegea ea roca?)

Și răspunsurile celorlalți elevi chestionați sînt complete, clare. În timp ce își expun cunoștințele, li se cere să recunoască anumite produse ale industriei ce folosesc ca materie primă sarea, să arate pe hartă regiuni bogate în sare și câteva centre noi ale industriei chimice. Se vorbește pe scurt despre munca lucrătorilor din saline în trecut și azi.

Au trecut 15 minute. Verificarea se încheie. Tot timpul ei a fost folosit cu multă chibzuință: cunoștințele generale despre sare au fost clarificate în întregime și fixate temeinic.

Trecerea la lecția nouă — despre fier, fontă și oțel — ocupă numai 2—3 minute și se face în mod firesc, elevii fiind solicitați să numească alte roci învățate de ei. Învățătoarea le spune că în rocile de nisip, argilă, pietriș se găsește fier, sub formă de minereu. Ia apoi în mînă câteva bucăți de minereu, trece prin bănci și le arată elevilor. Se constată că, de la lecțiile de geografie, elevii cunosc câteva regiuni din R.P.R. bogate în minereu de fier. Unul din ei le arată pe hartă. Se face apoi o fixare parțială, în urma căreia se notează pe tablă: „În scoarța Pământului se găsește minereu de fier”.

„Vă voi povesti acum, anunță învățătoarea, cum se extrage fierul din minereu. Cum se scoate, adică” — explică ea. Fixează pe un stativ o plănșă colorată, care reprezintă o secțiune longitudinală într-un furnal. E o plănșă mare, ce poate fi intuită fără efort și de către elevii din fundul clasei. Se pun și câteva întrebări în legătură cu conținutul ei, dar predominantă este expunerea didactică, deoarece e vorba de lucruri absolut noi pentru elevi. (De ce nu se prezintă însă, în pri-

mul rînd, acestul exterior al unui furnal?)

Expunerea este clară și atrăgătoare. Fără să se îndepărteze de conținutul științific al lecției, folosind epitete potrivite, învățătoarea le vorbește elevilor despre grija furnaliștilor pentru a da țării fier mult, de bună calitate. Le spune că fierul obținut în furnal are un oarecare procentaj de cărbune și se numește fontă. Prin întrebări se face o nouă fixare parțială: elevii arată părțile cuprătorului, vorbesc despre funcționarea furnalului. Pe tablă, propoziții formulate anterior i se adaugă alta: „În furnal, cu ajutorul temperaturilor foarte mari, se extrage fonta din minereu de fier”.

Tovarășă Bușilă le arată, în continuare, câteva obiecte de fontă: un tuci, o dură de la o plită. Elevii care au pe bancă obiecte de fontă le arată și ei. Cu toții observă culoarea fontei. Apoi, învățătoarea lovește cu ciocanul o dură. Elevii observă că dura s-a spart în bucăți. Se trag alte concluzii parțiale care se scriu pe tablă, unde propozițiile se aștern una după alta, alcătuiind o schemă: „Fonta este fier amestecat cu cărbune, de culoare neagră cenușie; se sparge ușor; din ea se fac tuciuri și plite”.

Se procedează în mod analog și pentru oțel. Se vorbește de prepararea lui, se arată obiecte de oțel, se demonstrează cu o lamă elasticitate lui, iar cu un arc de tapițerie rezistența. În această parte a lecției elevii sînt foarte activi și caută să răspundă cît mai bine. Este de remarcat strînsa legătură cu cunoștințele însușite la geografie despre dezvoltarea industriei metalurgice în țara noastră. Mai mult: constatăm cu bucurie că elevii cunosc și sarcinile principale trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea acestei ramuri importante a industriei noastre. Schema de la tablă se completează astfel: „Oțelul este fier cu foarte puțin cărbune, de culoare albastră-cenușie. Este elastic, nu se sparge, este foarte rezistent. Din el se fac strunguri, locomotive etc.”

Au mai rămas 4 minute din oră. Este deci rîndul fixării generale, care se realizează prin reluarea pe scurt a tuturor celor discutate, în aceeași ordine. (De ce oare se procedează așa?)

În încheiere, învățătoarea le arată elevilor o broșură a cărei copertă colorată viu, în roșu și albastru, le înviează atenția. „În această carte — le spune ea — care poartă titlul „Giganții industriei noastre siderurgice”, sînt multe povestiri despre furnalele și furnaliștii din patria noastră. În ora viitoare o să citim câteva pagini din ea și apoi vom privi, cu ajutorul aparatului de proiecție, câteva imagini din industria siderurgică”. În clasă se simte un freamăt de bucurie, iar noi primim în sfîrșit un răspuns la întrebarea: de ce a fost pus pe catedră un aparat care nu s-a folosit?

În pauză am stat de vorbă cu tovarășa Maria Bușilă. Ne-a arătat, cu reținută mîndrie, câteva din frumoasele materiale didactice pregătite de elevi sub conducerea ei: mici colecții de roci, plănșe reprezentînd întrebuintărea petrolului, a cărbunilor, a sării ș.a. Am felicitat-o pentru aceste realizări, ca și pentru lecția în general izbutită la care am asistat. Am discutat, firește, și despre întrebările pe care ni le-au ridicat unele momente ale lecției. De exemplu: de ce nu s-a controlat tema dată pentru acasă? Din lipsă de timp — a fost răspunsul. E adevărat, timpul e scurt, totuși am convenit împreună că era ne-

cesar măcar un control cantitativ. Așa mărim spiritul de răspundere al elevilor și-i deprindem să-și facă regulat datoria: întii din grija de a nu fi găsiți fără temă, apoi din necesitate.

În al doilea rînd: Nu e mai bine, decît să arătăm noi materialul didactic care ilustrează lecția învățată, să cerem elevilor să-l arate ei? Ba da — a fost de acord și tovarășa Bușilă — căci un astfel de procedeu verifică temeinicia răspunsurilor și adîncește legătura dintre teorie și practică.

Nu era oare necesar — am continuat noi — ca înainte de prezentarea secțiunii furnalului să se arate aspectul lui exterior, folosindu-se în acest scop o imagine reală, legată de anumite cunoștințe ale elevilor? Fără îndoială că da! Schema este un desen convențional, pe care elevii îl pot înțelege numai după ce au văzut imaginea generală a obiectului. Cum au aflat, la lecțiile de geografie, despre Combinatul siderurgic de la Hunedoara era foarte bine să li se prezinte imaginea unuia din marile lui furnale. Pe lîngă rolul ei instructiv, o astfel de imagine ar fi contribuit nemîlocit și la educarea lor patriotică, făcîndu-i să fie mindri de realizările regimului democrat-popular.

Apoi, este indicat ca fixarea generală să urmeze firul predării? În general, nu. Cîștigăm mai mult variînd procedeele, introducînd elemente noi, stabilind noi conexiuni între cunoștințele predate. Cu atît mai mult se impune aceeași la lecțiile la care s-au făcut și fixări parțiale, pentru a menține treaz interesul elevilor.

În sfîrșit, o ultimă întrebare: putem instala pe catedră un obiect pe care îl vom folosi abia într-o oră viitoare? Categorie nu, pentru că el determină o stare de așteptare continuă. Iar dacă e vorba de un aparat de proiecție, cu atît mai mult nu: se știe doar ce frîmțare produce el în rîndurile elevilor.

Toate carențele la care se referă întrebările de mai sus au stîrbit, ca să vorbim la figurat, numai colțisoare din lecție care, în întregul ei, și-a atins scopul, dînd elevilor cunoștințe clare, precise, legate de viață.

CONSTANȚA TEODORESCU

Una dintre cele mai complexe și mai dificile probleme pe care le pune predarea limbii engleze la clasa a IX-a o constituie predarea noilor cunoștințe despre verbe. Cunoștințele pe care le-au dobîndit elevii în acest domeniu în clasa a VIII-a sînt completate acum cu noțiuni noi mai complexe, privind particularitățile utilizării diferitelor forme verbale. Este important să-i facem să înțeleagă, astfel, nuanțele formelor interogative și negative ale verbelor principale, să sesizeze deosebirea dintre verbele principale și cele ajutătoare, defective sau modale, ca și deosebirea dintre aspectul nedefinit și cel continuu la prezentul tuturor verbelor. În aceste condiții predarea se bazează, evident, pe lecțiile predate în anul trecut. Problema care se ridică deci în fața profesorului de limba engleză este de a stabili permanent legătura cunoștințelor nou predate cu cunoștințele studiate anterior, la care trebuie să facă un apel permanent.

Încă de la începutul anului școlar, după o revedere sumară a problemelor de fonetică (sunete vocale, semiconsonantice și consonantice, accent etc.), precum și a celor de vocabular, am făcut câteva exerciții de sondaj menite să-mi indice în ce măsură au reținut elevii cunoștințele acumulate în legătură cu verbul precum și lacunele pe care le au. Am făcut apoi cu ei o serie de exerciții scrise și orale care să ducă la lichidarea lacunelor. Pentru deplina înlăturare a confuziilor am apelat la o schemă în care am împărțit verbele în două categorii. În prima categorie am inclus verbele care nu se conjugă cu ajutorul verbului *to do* la interogativ și negativ (verbe ajutătoare — *to be, to have, shall, will* — și verbe modale — *can, may, must*), iar în a doua categorie verbele care primesc *to do* la aceste forme (principale regulate sau neregulate: *to open, to want, to read, to write*). Am dobîndit astfel baza necesară pentru predarea noilor cunoștințe despre verb prevăzute în programa de învățămînt pentru clasa a IX-a.

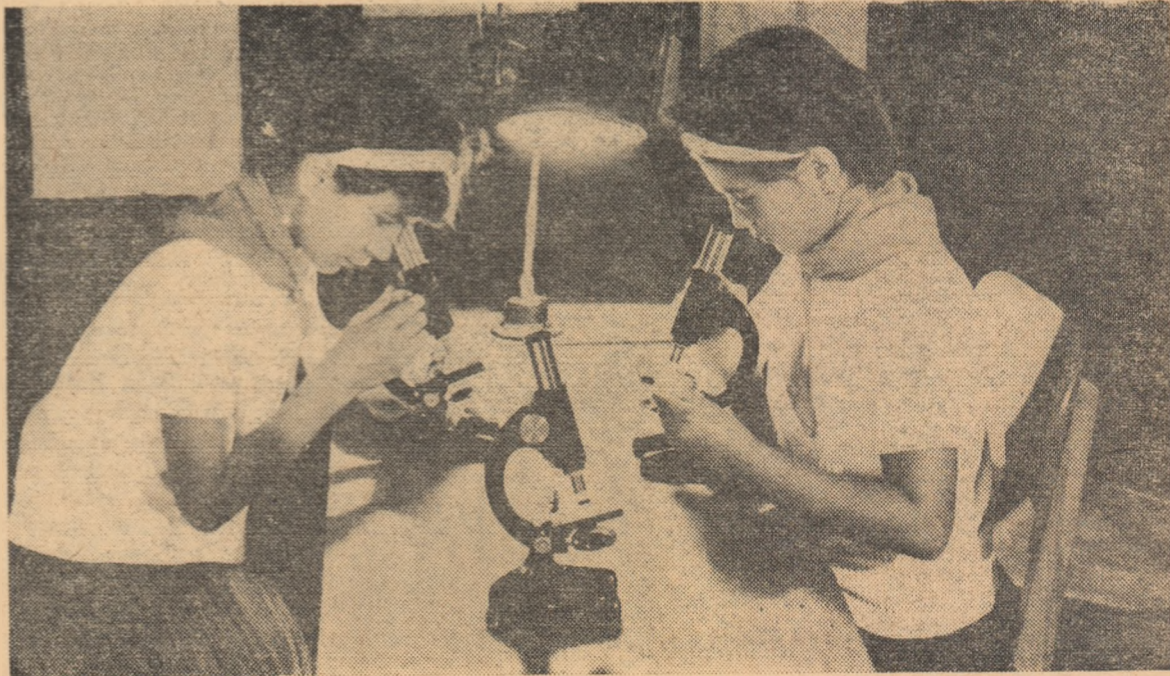
În principal, noile cunoștințe privesc trecutul și viitorul verbelor la aspectul continuu, precum și diateza pasivă. Pentru ca elevii să-și însușească în mod corect și să le poată folosi în conversație și în scris, caut să înlătur dificultățile pe care le implică studiul problemelor respective. Astfel, experiența anilor anteriori mi-a arătat că elevii înțeleg mai greu deosebirea dintre Past Tense și Present Perfect Tense, sau deosebirea dintre viitorul aspectului nedefinit și viitorul aspectului continuu, deoarece în limba română nu există corespondenți identici ai acestor categorii gramaticale. Pentru evi-

tarea confuziilor pun accentul pe predarea comparativă a timpurilor Past Tense și Present Perfect Tense. Explicînd elevilor că Past Tense se traduce în limba română prin perfectul compus, imperfectul și perfectul simplu, iar Present Perfect Tense prin perfectul compus însoțit de adverb, le voi prezenta propoziții dispuse paralel, în care același verb este utilizat la ambele timpuri (Past Tense: *yesterday I learnt a poem*; Present Perfect Tense: *Today I have learnt a poem*; Past Tense: *Byron lived in the 19th century*; Present Perfect Tense: *Byron has written beautiful poems*; Past Tense: *Last year I learnt a poem*; Present Perfect Tense: *This year I have learnt a poem*). În același fel voi proceda pentru clarificarea celor două forme de viitor. După ce voi preciza că viitorul la forma continuă arată o desfășurare a acțiunii într-un moment precis, în timp ce viitorul nedefinit este o formă mai generală, voi da exemple de tipul: viitor forma nedefinită — *I shall ask you about the book*, viitor forma continuă — *I shall be asking you tomorrow about the book*.

Bineînțeles, elucidarea acestor probleme nu constituie un scop, în sine, ci este subordonată scopului de a-i deprinde pe elevi să folosească în mod corect în practică limba engleză. Larga utilizare a exemplurilor este determinată tocmai de această necesitate, avînd rolul de a contribui la formarea automatismelor, astfel încît elevii să ajungă la utilizarea corectă a formelor gramaticale fără să-și mai amintească în timpul vorbirii sau scrierii toate regulile care stabilesc aceste forme. Insist îndeosebi în acest sens asupra citorva tipuri de exerciții. De exemplu, asupra propozițiilor în care verbul este dat la infinitiv în timp ce sensul ideii formulate cere ca verbul să fie la unul din timpurile trecute sau la viitor: *When (to travel) you to Constantza? She (to pay) that visit yesterday. They (to buy) a radio set tomorrow*. În alte cazuri dau elevilor substantive și adverbe, cerîndu-le să formuleze propoziții cu verbe la timpuri prestabilite sau le cer ca, utilizînd anumite grupuri de cuvinte în care figurează diferite forme verbale, să alcătuiască scurte compoziții, dialoguri etc. Și, bineînțeles, unul dintre mijloacele principale de pregătire a elevilor este conversația în clasă, care ne permite să corijăm imediat orice greșală.

Toate aceste procedee mă ajută să dau elevilor cunoștințe temeinice despre verb și să rezolv astfel una din problemele de bază ale studiului limbii engleze.

Prof. STELA SICOE
Școala medie „I. L. Caragiale”
Ploiești

La cercul micilor naturaliști de la Casa pionierilor din Ploiești.

CUNOȘTINȚELE ELEVULUI

DIN PRIMELE CLASE (II)

În zilele noastre, pedagogia dispune de date mereu mai precise pentru calcularea necunoscutelor de bază a procesului instructiv-educativ. Este vorba, anume, de posibilitatea de a determina științific, datorită cuceririlor psihologiei teoretice și experimentale, mecanismul complex al gândirii umane.

Strădaniilor pe acest tărîm, progreselor și mai ales perspectivelor pe care le deschide utilizarea largă a marilor cuceriri științifice în ansamblul măsurilor destinate modernizării învățămîntului la primele clase, cu referire specială la matematică, le este consacrat articolul de față.

Formarea gândirii matematice

Cele mai numeroase studii de psihologie cu privire la școlarii din clasele I-IV se ocupă de probleme din domeniul matematicii, fapt pe deplin justificat, de altfel, de ponderea acestei discipline în formarea primelor cunoștințe cu caracter științific. Analizînd modul cum sînt preluate și însușite aceste cunoștințe, psihologii sînt unanimi în a constata insuficiența activizării a gândirii elevilor. „Elevii folosesc pînă în clasa a VII-a procedee automatizate neadecvate, care îngreuează analiza datelor problemei și inhibă efectul reglator al întrebării puse în problemă” constată de pildă prof. univ. Al. Roșca în articolul „Dinamica acțiunilor automatizate în rezolvarea problemelor de aritmetică” (Studia Universitatis Babeș-Bolyai — 1962). De aceeași părere este și psihologul sovietic N. A. Mencinskaia, care afirmă, pe baza unor cercetări întreprinse în școli, că abia în clasele a IX-a sau a X-a elevii reușesc să rezolve probleme de matematică la nivelul generalizărilor, efectuînd calculele numai după ce au găsit principiul, mersul logic al rezolvării.

Aceste constatări atestă ineficiența unor dintre metodele folosite în prezent în predarea aritmeticii, datorită cărora elevii întâmpină greutăți în sesizarea relațiilor funcționale dintre date, ca și în cunoașterea reversibilității acestor relații. „Practic, după cum arată și psihologii germani J. Lomscher și K. Sthal într-un studiu recent, elevii tind să rezolve problemele pe planul calculului fără a lua în considerație raporturile cantitative dintre date”.

Unele din soluțiile propuse se referă la necesitatea deautomatizării studiului aritmeticii, prin apelarea mai frecventă la demonstrații sau prin formularea unor probleme care duc concomitent la rezolvări contradictorii și care solicită deci mai larg gîndirea elevilor.

Soluții mai eficiente, calitativ superioare se pot găsi în cadrul modernizării procesului instructiv-educativ la primele clase. Este vorba de astăzi dată de a renunța la unele tradiții fetișizate, cu scopul de a ierarhiza cunoștințele și a le încheia într-un ansamblu științific, de a forma — începînd chiar din primele clase — componentele care definesc gîndirea matematică. O serie de experimente aflate în curs de desfășurare atît în țara noastră cît și peste hotare dovedesc că au și început să se facă primii pași în această direcție. Esențială aici este tendința de a introduce, chiar din clasa I un sistem unitar de cunoștințe, rezultat din imbinarea rațională

a unor elemente de algebră, aritmetică și geometrie.

Pornind de la faptul că activitățile intelectuale ale copilului se caracterizează prin operații concrete, propunerile pentru restructurarea pe baze moderne a predării matematicii la clasele mici se referă la o așa-numită „etajare” a cunoștințelor ca mijloc de rezolvare a problemelor prin trecerea de pe planul abstract la cel concret și invers. De aici propunerea tot mai larg susținută de a se începe studiul matematicii cu geometria.

— Dar o asemenea propunere nu este logică! — susțin adepții pedagogiei clasice. Doar se știe că noțiunile geometrice sînt foarte abstracte și că, deci, înțelegerea lor este mai dificilă decît a noțiunilor aritmetice.

— Foarte adevărat: chiar și cele mai simple noțiuni geometrice — punctul, segmentul de dreaptă, unghiul, cu care se începe astăzi predarea geometriei — sînt abstractii. Numai că acum se propune ca studiul geometriei să înceapă nu cu asemenea noțiuni, ci cu cercetarea activă, senzorială și logică, a proprietăților spațiale ale unor obiecte materiale cu care elevii sînt familiarizați, pentru a-i conduce apoi treptat să perceapă forme și dimensiuni. De abia în acel moment se va face trecerea la geometria grafică. De altfel, ideea aceasta are un oarecare stagiu în istoria gîndirii matematice: ea a fost formulată pentru prima oară cu decenii în urmă de matematicianul F. Klein în lucrarea sa „Programul de la Erlangen”.

Pentru o mai ușoară ierarhizare a cunoștințelor în cadrul unui asemenea sistem al predării, unii specialiști au elaborat o „scară” a etapelor de studiu pentru întreaga durată a școlii de cultură generală. Se pornește de la „nivelul zero”, adică din momentul cînd prezentarea materialului concret — a unor obiecte cu forme geometrice specifice — dă naștere unor structuri vizuale nediferențiate pe plan geometric. Dirijînd atenția copiilor putem determina însă transformarea acestor structuri vizuale în structuri geometrice. Să luăm de pildă cubul, care reprezintă un obiect concret specific multor jocuri ale copilăriei. Orientarea atenției copiilor spre anumite particularități ale acestuia îi ajută să descopere proprietățile geometrice care îl caracterizează, să-și formeze „simbolul” cub, desprinzînd din proprietățile lui esențialul — adică proprietatea caracteristică: cubul are toate laturile egale. Astfel, elevul plecat de la „nivelul zero” a ajuns, prin intermediul analizei unor structuri vizuale nediferențiate, la „nivelul I” în care obiectele concrete și imaginile lor au devenit subiect de studiu. Pe această treaptă ei pot sesiza unele relații, cum sînt de pildă egalitatea, asemănarea, paralelismul. La „nivelul 2” devin subiect de studiu aceste relații și așa mai departe. Ne vom opri însă aici, intrucît doar aceste nivele sînt considerate accesibile școlarii din primele patru clase.

Conform sistemului prezentat, cunoștințele vor fi organizate simultan atît pe plan vertical, în cadrul întregului curs de geometrie pentru clasele respective, cît și pe plan orizontal, în cadrul fiecărei etape, al fiecărei trepte, cu transpunerea relațiilor și proporțiilor respective în limbaj aritmetic și algebric. Căci o adevărată modernizare a studiului matematicii în primele clase nu poate avea la bază decît o strînsă conexiune între disciplinele acestei științe. De aceea, alături de raporturi și proporții, un rol de prim plan revine, pe primele trepte ale însușirii cunoștințelor matematice, teoriei mulțimilor, ca și unor semne algebrice, care permit o trecere logică de la particular la general și invers.

Începînd studiul matematicii cu geometria și făcîndu-i pe elevi să înțeleagă, încă din primele clase, că aceasta nu cercetează spațiul propriu-zis sau diferite corpuri existente în spațiu, ci relațiile dintre aceste corpuri și adeseori chiar relații între relații, putem valorifica mai rapid contribuția studiului geometriei la formarea gîndirii științifice și, deci, putem realiza o reducere a timpului necesar predării acestei discipline.

Ideea treptelor succesive relatată mai sus cu privire la predarea geometriei poate fi aplicată cu deosebit succes la studiul științelor în general, căci corespunde atît procesului obiectiv al cunoașterii cît și procesului de dezvoltare a gîndirii elevului la diferite vîrste, de la copilărie spre limita superioară a adolescenței.

Dar oare, conceput în acest fel, studiul nu devine prea arid, lipsit de orice element narativ? — se îngrijorează unii.

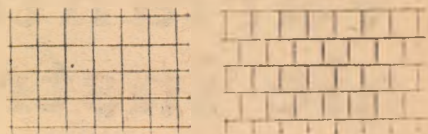
Totul depinde de felul cum este prezentată lecția. În lucrările de „matematică distractivă” apărute în ultimul timp, problemele de logică și raționament științific, abordînd fapte caracteristice disciplinelor matematice în general, au o formulare cît se poate de spirituală, deși sînt mai „serioase” decît unele probleme din actualele manuale. Pînă unde se poate merge în această direcție o dovedește una din cele mai îndrăgite cărți ale copiilor de pretutindeni „Alice în țara minunilor”, unde aproape fiecare întâmplare extraordinară a eroinei este un simbol cu echivalent precis în domeniul matematicii. De altfel, aceasta a și urmărit Lewis Carroll, autorul cărții, de profesie matematician.

Bineînțeles că formei moderne de predare a matematicii trebuie să-i corespundă o metodică modernă, bazată pe cuceririle recente ale psihologiei experimentale și pe folosirea largă a mijloacelor tehnice audiovizuale. Este știut că elevii de vîrstă mică își pot însuși cel mai bine cunoștințele în cadrul unor acțiuni care, ca formă didactică, corespund trecerii de la joc la lucrarea practică propriu-zisă. Antrenarea tuturor elevilor în cadrul unor asemenea activități poate transforma însușirea noțiunilor matematice într-un studiu dinamic, avînd ca obiectiv construcția gîndirii matematice. (Termen justificat în acest caz atît în sensul propriu cît și în sens figurat). Ținînd seama de acest fapt profesorii olandezi P. și D. Van Hiele au elaborat o metodică ce s-a răspîndit și în alte țări. Ei recurg, în fapt,

la o variantă a lucrărilor frontale de laborator, adaptată bineînțeles la specificul vîrstei elevilor. Iată, de pildă, cum s-ar preda după această metodică cunoștințele prevăzute pentru trecerea de la „nivelul 0” la „nivelul 1”. Se pornește de la prezentarea unor cuburi de diferite mărimi, trecîndu-se la demonstrație și simultan la construcția de către școlari a unui schelet de cub cu ajutorul elementelor liniare din material plastic utilizate în jocurile curente de imbinări. Efectuînd construcția, elevii se conving că toate elementele ce alcătuiesc acest schelet (li se face cunoscută și denumirea de **latură**) sînt de mărime egală. Ei au desprins deci, în cadrul propriei lor activități, o relație de bază a laturilor cubului: egalitatea. Ulterior, elevii, sînt îndrumați să aplice pe una dintre părțile scheletului cîte o piesă pătrată (și află totodată termenul de **față**). Se procedează apoi la fel ca în prima etapă pentru ca ei să înțeleagă relațiile dimensionale și cele de formă.

Pentru înțelegerea simetriei se recomandă prezentarea unui model simplu (bunăoară un vas de flori) și desenarea lui întii integral, apoi a jumătății din stînga, completată cu o imagine reflectată în oglindă.

Iată și un procedeu pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă ce sînt liniile paralele: li se prezintă un plan care înfățișează o stradă ce urmează a fi „pavată” cu pietre cubice. Copiii acoperă acest plan cu mici pătrate, în următoarele două forme:

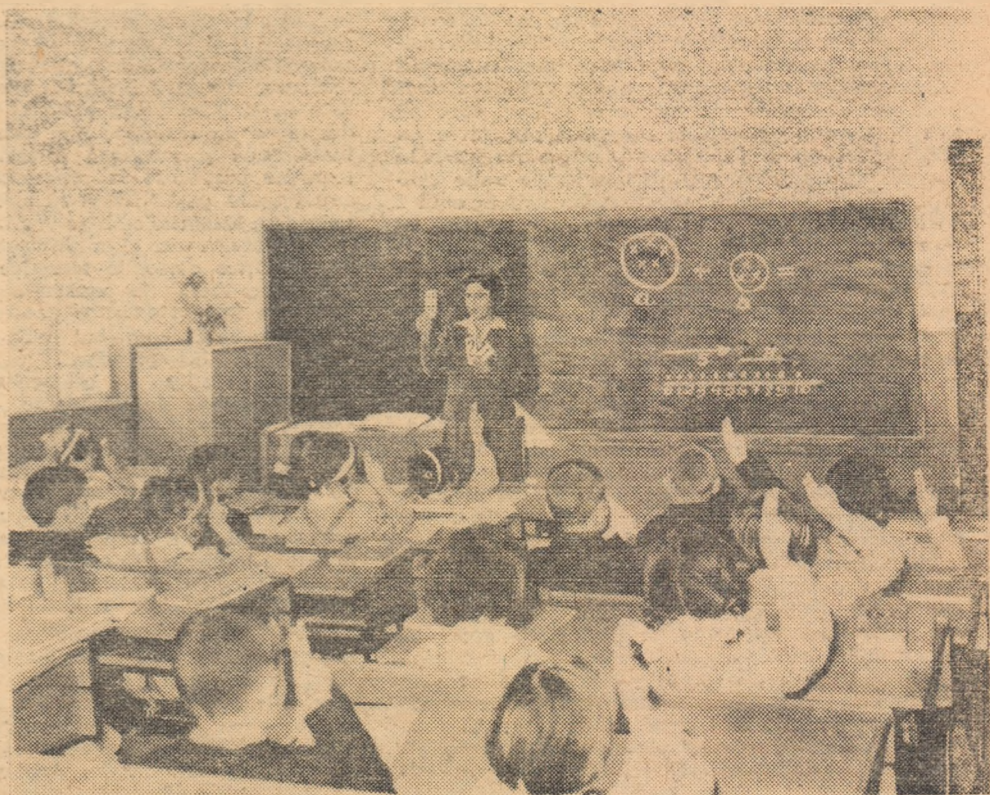
De la aceste figuri se poate trece ușor la discutarea noțiunii de linii paralele (de altfel, și la formarea noțiunii de arie, sau la lămurirea a ceea ce este mișcarea de translație).

Asemenea prezentări intuitive deschid căi noi pentru pătrunderea sensurilor matematicii în cadrul tuturor disciplinelor ei.

Imbinarea în acest fel a studiului teoretic cu acțiuni practice ar crea posibilitatea ca și lucrul manual și desenul să-și ocupe locul într-o concepție de ansamblu a activităților desfășurate în primele clase, dîndu-le un alt rol decît acela de a forma simple abilități întîmplătoare.

Desigur, soluțiile propuse apar sub forma unei redescoperiri a matematicii de către școlari. Faptul că și cele mai simple noțiuni sînt introduse sub forma unor probleme le arată acestora cum se nasc răspunsurile la întrebările pe care ei își pun nu o dată în legătură cu lumea înconjurătoare. În acest fel cunoștințele de matematică nu mai sînt o simplă colecție de noțiuni, definiții, teoreme și demonstrații, ci devin coerente, integrate unei concepții. Efortul principal pe care trebuie să-l facem este acela de a privi predarea matematicii cu ochi noi, de pe poziții contemporane.

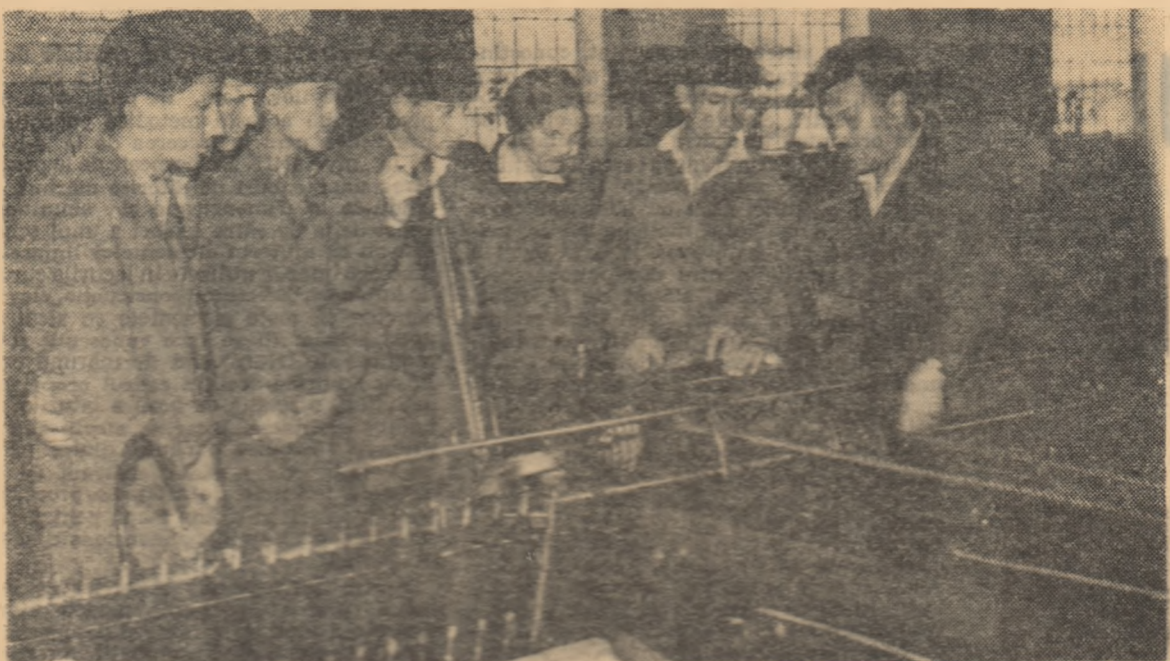
MIRCEA HERIVAN

La o lecție de matematică în clasa I, predată pe baza teoriei mulțimilor

*) Date concludente și păreri despre un asemenea experiment inițiat la noi în țară de către Institutul de științe pedagogice se găsesc în articolele: „Un interesant experiment matematic la clasa I” („Gazeta învățămîntului” nr. 737/1964) și „Probleme psihopedagogice ale modernizării învățămîntului de cultură generală” de I. Berca, V. Bunesco, P. Popescu-Neveanu, M. Vișan (Revista de pedagogie nr. 2/1964).

Aspect de la practica în producție a elevilor de la Centrul școlar profesional și tehnic de mașini din Căminu

PROBLEME AFLATE ÎN STUDIU

Variante noi ale instruirii practice

Datorită rolului însemnat care îi revine în pregătirea generală a viitorilor muncitori, instruirea practică ocupă la majoritatea meseriilor care pregătesc prin școlile profesionale peste 50% din numărul total al orelor prevăzute în planul de învățământ pentru întreaga durată de școlarizare. Dacă cum se știe, ea se desfășoară întâi, într-o perioadă de 3 până la 9 luni, în atelierul-școală, după care este continuată în întreprinderi, în procesul de producție, atât în timpul cursurilor, cât și în cadrul așa-numitei practici de vară cu o durată de două săptămâni, efectuată la sfârșit de an școlar. În cadrul tuturor acestor forme de instruire se folosesc procedee variate de pregătire a elevilor, care pînă în prezent și-au dovedit eficacitatea. Acum, însă, cînd în școlile profesionale vor intra absolvenții ai școlii generale de 8 ani, cu un conținut mai larg de cunoștințe tehnico-practice și cu proprii practici superioare absolvenților școlii de 7 ani, se pun în acest domeniu o serie de probleme noi.

În primul rînd, în legătură cu instruirea practică în atelierul-școală.

Planurile de învățământ actuale prevăd că în anul I elevii să execute în atelierul-școală operații de lăcătușerie generală și operații limitate (ajustarea și de exemplu: forajarea, sudarea, tratamentele termice etc. Aceste operații ocupă un număr de ore diferențiat în funcție de meserie, cu pondere cea mai mare în cadrul meseriilor de lăcătuș și mecanici, unde sînt prevăzute 600 ore (3 trimestre, a câte 3 zile pe săptămînă, cu 6 ore de lucru pe zi). Se pune, de la început, întrebarea dacă, în condițiile în care elevii anulului I vor fi absolvenți ai școlii generale de 8 ani nu este cazul să se reducă durata practicii în atelierul-școală. S-ar putea, bunăoară, ca practica lăcătușă să dureze numai două trimestre, iar practica mecanică pentru cazare cu abur, a mecanicilor pentru turbine cu abur și hidraulice, a mecanicilor de utilaj coccchimic, a cazangilor și presatorilor de metale să se reducă la un singur trimestru de lucru în atelierul-școală, după care instruirea să fie continuată în producție sub îndrumarea acestor meseri-instructori. Întrucît, adoptarea unei asemenea soluții presupune eliminarea din programe a unor probleme sau chiar a unor teme întregi, care nu sînt în directă legătură cu meseriile respective, în schimb trezesc chestiuni de la practica din școală la cea din producție și acomodarea lor la noile condiții s-ar efectua mult mai ușor întrucît în anul I condoscerea și însușirea instruirii lor practice va fi asigurată în continuare de meseri-instructorii ai școlii. Apoi, necesitățile în producție operațiile de lăcătușerie generală, elevii ar avea posibilitatea să participe la lucrări mult mai variate decît în atelierul-școală și să cunoască mașini din cele mai noi. De asemenea, s-ar elimina pierderea de timp care se mai constată astăzi din cauza numărului prea mic de scule și utilaje de care dispun unele ateliere-școală în vederea efectuării unor operații cum sînt găurirea și prelucrarea găurilor, filetarea cu tampozi și filiere. În sfîrșit, orele rămase libere prin reducerea duratei de instruire în atelierele-școală ar putea fi repartizate disciplinei de bază „Tehnologia meseriei”, care astfel ar începe încă din anul I.

Dar actualele planuri de învățământ prevăd unui sau chiar două trimestre de instruire practică în atelierul de lăcătușerie și pentru unele meserii care nu au la bază operațiile de lăcătușerie generală. De exemplu, pentru meseriile de sudor, electrician pentru centralele și stațiile electrice, electrician pentru stații și rețele electrice sînt prevăzute 450 de ore de practică la lăcătușerie, eșalonate în două trimestre. La rîndul lor, și viitorii oțelari, furnaliști, turnători-formari, forjori etc. efectuează în trimestrul I 252 de ore de practică în atelierul-școală de lăcătușerie. În ceea ce îi privește pe sudorii și electricieni, ei și-ar putea începe instruirea practică direct în atelierele-școală de specialitate, iar

după două sau două trimestre, ar putea lucra sub îndrumarea acestor meseri-instructori în producție. Cînd încep oțelarii, furnaliștii, turnătorii ș.a.m.d., instruirea dotarea cu utilaje a atelierelor-școală pentru meseriile respective este dificilă și necoordonată, ar fi mai bine ca ei să-și înceapă practica direct în atelierele de specialitate din producție sau să participe, în primul trimestru, timp de câteva săptămîni, sub forma unei practici documentare, la lucrările din secțiile și atelierele cu care meseria lor are o strînsă legătură. Aceasta ar înălțura supraîncălzirea elevilor cu o serie de cunoștințe teoretice și practice privind operații ce nu vor intra în sfera lor de activitate după absolvirea școlii. Timpul ce ar rămîne disponibil ar putea fi folosit pentru aprofundarea practicii în specialitate sau a studiului elementelor de cultură tehnică generală cărora în prezent li se acordă un număr prea mic de ore. De exemplu, planurile de învățământ pentru meseriile de oțelari, furnaliști și turnători-formari prevăd în prezent numai 60 de ore de chimie, ceea ce este insuficient. În același timp s-ar putea asigura conducerea și îndrumarea competență a instruirii practice a elevilor din anul I.

Direct în atelierele de specialitate din școală s-ar putea organiza și practica elevilor care se pregătesc pentru meseriile de strungari, frezor-rabotor-mortezori, rectificator de metale. În acest fel, pe lângă avantajele despre care am vorbit și în cazul celorlalte meserii, s-ar crea posibilitatea ca mașinile unelte — strunguri, mașini de frezat, de rabotat, de rectificat etc. — instalate acum în atelierele-școală să fie folosite pentru pregătirea de specialitate începînd chiar din trimestrul I.

Se pun, în prezent, o serie de probleme noi și cu privire la instruirea practică în producție. Nu este vorba de conținutul acesteia, care s-a dovedit a fi corespunzător, ci de numărul orelor în care se efectuează și de eșalonarea lor.

Se pare, de pildă, că ar fi mai bine ca trimestrul III al ultimului an de studii de la școlile profesionale cu durata de școlarizare de doi ani și trimestrele II și III ale ultimului an de studii pentru meseriile cu durata de școlarizare de trei ani să fie rezervate exclusiv instruirii practice în producție. Este de presupus, într-adevăr, că practica în producție va da rezultate mai bune dacă va fi efectuată după parcurgerea integrală a cunoștințelor teoretice prevăzute în programele școlare, elevii avînd astfel posibilitatea să execute cu mai multă pricepere lucrările ce li se vor încredința în producție. De asemenea, eliminîndu-se alternanța săptămînală între cursurile teoretice și practică, elevii vor putea lucra în producție chiar în secțiile și atelierele întreprinderilor pentru care sînt școlarizați, ceea ce ar contribui mult la acomodarea lor cu specificul întreprinderii.

Ar fi de spus de asemenea unele lucruri și despre practica de vară care, conform planurilor actuale de învățământ, se desfășoară timp de două săptămîni la sfîrșitul anului școlar, pentru toți anii de studii, cu excepția anului de absolvire. Este de discutat însă dacă n-ar fi mai bine ca această practică să aibă durata de patru săptămîni, întrucît astfel elevii ar avea posibilitatea să cunoască tehnologiile moderne de specialitate lucrînd și în alte secții ale întreprinderii, sau chiar în alte întreprinderi din diverse localități.

Discutarea acestor probleme de către cadrele didactice din școlile profesionale, propunerile acestora, ca și propunerile maistrilor și inginerilor din producție ar crea posibilitatea ca, la definitivarea planurilor de învățământ pentru anul școlar 1965-1966, să se țină seama de soluțiile cele mai judicioase, cele mai viabile. Apelăm, de aceea, la toți cei interesați, solicitîndu-i să-și spună cuvîntul.

Ing. I. PUȘCAȘU
șeful serviciului de instruire practică din
Ministerul Învățămîntului

Demonstrațiile și lucrările frontale

Una dintre principalele preocupări ale colectivului didactic al școlii noastre este aceea de a asigura învățămîntului forme cât mai intuitive și, în primul rînd, de a întări rolul demonstrației și al lucrărilor practice individuale și frontale ca procedee de lămurire a cunoștințelor teoretice și de evidențiere a însemnătății pe care o au acestea în producția agricolă. Pentru asigurarea condițiilor necesare în acest scop s-au amenajat cinci cabinete școlare, patru ateliere-laborator și patru săli pentru instruirea practică în domeniul lăcătușăriei și conducerii tractoarelor.

Întă, de exemplu, cum sînt organizate cabinetele tehnice, care dispun de materialul didactic necesar predării disciplinelor tehnice de bază — tractoare, mașini și instalații agricole, studiul materialelor și mecanica tehnică, desen tehnic și agricultură. Mobilierul acestor cabinete a fost confecționat, după planurile concepute de profesori, de către elevii anului I, în cadrul orelor de instructaj. Tot ei au lucrat, sub îndrumarea cadrelor didactice, planșe, machete, panoplii, piese și ansamble secționare și nesecționare în mărime naturală, ca și o serie de piese mărite. Au fost mărite de exemplu unele piese mici cum sînt pompa de alimentare cu motorină, injectorul, carburatorul, regulatorul de turații etc., pentru ca detaliile lor să poată fi percepute chiar și din ultimul rînd de bănci. De asemenea, unele piese mari — mecanismul de direcție al tractoarelor, frînele, ambreiajul, cutiile de viteză, diferențialul etc. — au fost executate la dimensiuni reduse și din material mai ușor, pentru a putea fi manevrate și folosite fără dificultăți. Pentru ca materialul didactic să fie cit mai ușor intuit ansamblele și detaliile lor sînt colorate diferit, elementele esențiale fiind scoase în relief prin contrastul de culori.

Organizate pe teme și lecții, planșele, machetele, ansamblele și piesele sînt așezate pe stativ și în rafturi. Tot în rafturi speciale sînt așezate și panopliile care ilustrează transmisii de mișcare, principii de funcționare, circuite de motorină sau de ulei etc.

Cabinetele tehnice de tractoare și mașini agricole, dispunînd de un material didactic mai bogat, sînt compartimentate în interior, fiecare sală avînd, alături de spațiul pentru predare, și un spațiu pentru depozitare.

Pentru prezentarea materialului didactic se folosesc dispozitive care se pot roti, asigurînd expunerea materialului în toate pozițiile. Printre acestea se remarcă un dispozitiv rotativ existent la cabinetul tehnic de tractoare, pe care pot fi prezentate planșele, panopliile, machetele și piesele, pentru mai multe lecții ceea ce

asigură folosirea materialului didactic atât la comunicarea noilor cunoștințe cît și la verificare. Este de o mare utilitate și dispozitivul în formă de platformă pe role existent în cabinetul de mașini agricole, cu ajutorul căruia machetele se pot aduce în fața elevilor direct din camera de depozitare. Ca și majoritatea pieselor ce alcătuiesc materialul didactic propriu-zis, și aceste dispozitive au fost concepute și confecționate în cadrul școlii.

Pentru efectuarea unor demonstrații cît mai sugestive de lăcătușărie în cadrul instruirii practice a elevilor din anul I, în cele două ateliere special amenajate, care dispun de 40 locuri de muncă, au fost instalate panoplii înfățișînd procesul tehnologic de confecționare a unor piese prevăzute în programă, ca și panoplii pe care se expun lucrări ale elevilor. Alte două săli asigură spațiul necesar demonstrațiilor referitoare la conducerea tractoarelor și dispun de materiale necesare pentru predarea cunoștințelor privind întreținerea tehnică a tractoarelor.

La rîndul lor, atelierele-laborator destinate lucrărilor practice efectuate la disciplinele „tractoare” și „mașini agricole” dispun de locuri de muncă prevăzute cu truse de scule, de dulapuri în care se păstrează diferite dispozitive și piese, precum și de mașinile-unelte și utilajele necesare (banc pentru centricubat, pompe de injecție, banc pentru verificat instalația electrică etc.). La fiecare loc de muncă își desfășoară activitatea 6-7 elevi.

În cadrul atelierelor-laborator s-au amenajat și locuri de muncă pentru profesori, înzestrate cu bancuri de lucru și dulapuri-vitrină în care sînt păstrate instrumentele de precizie, sculele de uz general și biblioteca de laborator.

O încăpere specială a fost destinată lucrărilor practice de rodaj și încercare a motoarelor, în timp ce practica la mașinile agricole se desfășoară în două ateliere-laborator organizate după aceleași criterii ca și atelierele-laborator pentru disciplina „tractoare”.

Continuă îmbunătățirea dotării tehnico-didactice a centrului nostru școlar, grija pentru buna organizare și desfășurare a demonstrațiilor și lucrărilor frontale se reflectă în creșterea nivelului pregătirii de specialitate a elevilor. De aceea colectivul didactic se preocupă de dezvoltarea continuă a realizărilor dobîndite pe această linie pînă în prezent, pentru a răspunde cît mai bine cerințelor agriculturii noastre în plin progres.

Ing. NICOLAE PĂTRAȘCU
director adjunct al Centrului școlar agricol din Buzău

În secția de sculărie a uzinei „Semănătoarea” maestrul explică ucenicilor tehnologia executării unei piese

CONDIȚIILE DE VIAȚĂ

Din dorința de a cunoaște preocupările organelor de stat din orașul Pitești, precum și grija sindicatelor din învățământ din acest oraș pentru traducerea în viață a hotărârilor partidului și guvernului cu privire la condițiile de viață ale cadrelor didactice, redacția noastră a organizat o discuție la care au participat tov. ing. Vasile Călinescu, președintele Comitetului executiv al sfatului popular orașenesc, tov. Steliana Stănescu, președintele comitetului sindicatului muncitorilor din învățământ din oraș, tov. Florian Popescu, secretar al Comitetului executiv al sfatului popular, tov. Maria Nicolae, șeful secției învățământ, tov. N. Tache, șeful secției spațiu locativ, tov. I. Teodorescu, șeful secției comerciale, tov. N. Mitulescu, directorul Școlii medii nr. 1.

În cele ce urmează publicăm extrase din stenograma discuțiilor.

Redactorul: În țara noastră corpul didactic se bucură de o înaltă prețuire, activitatea lui — de călduroase aprecieri. Tocmai de aceea în numeroase documente de partid și de stat s-au prevăzut măsuri menite să asigure cadrelor didactice condiții bune de viață. Am dori să cunoaștem unele aspecte legate de realizările obținute în orașul dv. în acest domeniu.

Tovarășa Steliana Stănescu: Pentru ca discuția să se desfășoare pe baze concrete așa vrea să arăt încă de la început că în orașul Pitești funcționează aproape 700 de cadre didactice, reprezentând aproximativ 450 de familii. Cea mai urgentă dintre problemele pe care a trebuit să o rezolvăm în preocupările legate de asigurarea unor condiții bune de viață pentru cadrele didactice a fost problema locuințelor. Propun deci ca discuția noastră să înceapă cu aceasta.

Tovarășul ing. Vasile Călinescu: Este bine să cunoaștem numărul cadrelor didactice atunci când discutăm ce anume am realizat pentru condițiile lor de viață. Consider însă că nu ne putem face o idee clară asupra realizărilor obținute în această privință fără să prezentăm și câteva date în legătură cu situația de la care am pornit. Tovarășul Popescu, secretarul comitetului nostru executiv, ne-ar putea prezenta date interesante privind problema locuințelor.

Tov. Florian Popescu: Orașul Pitești a moștenit de la regimul burghez-moșieresc o situație grea din punct de vedere al fondului de locuințe. Multe din locuințele orașului erau insalubre. Pe de altă parte, ca urmare a impetuoasei dezvoltări a orașului, numărul populației s-a dublat aproape, ceea ce a făcut ca cererea de locuințe să sporească considerabil. Această situație generală este valabilă și pentru membrii corpului didactic. A fost necesar să asigurăm locuințe atât învățătorilor și profesorilor care locuiau în clădiri vechi, insalubre, după cum a fost necesar să repartizăm locuințe noilor

cadre didactice venite în oraș, o dată cu creșterea numărului de școli.

Tov. ing. Vasile Călinescu: Vizitatorul care a cunoscut orașul nostru altădată nu va regăsi în fizionomia lui de astăzi nimic din chipul mہorhit al vechilor cartiere și chiar al centrului. Prin grija partidului și a guvernului s-au înălțat sute de blocuri noi. Numai blocurile construite de statul popular, fără a mai avea în vedere pe cele construite direct de către marile întreprinderi, însumează 3200 de apartamente spațioase și confortabile.

Redactorul: Este într-adevăr o cifră frumoasă. Aceste apartamente au fost distribuite oamenilor muncii. Desigur, au primit asemenea locuințe și cadre didactice. Ne puteți spune cam câte familii de învățători și profesori s-au mutat în apartamente noi?

Tov. Steliana Stănescu: Din aceste apartamente 165 au fost repartizate cadrelor didactice. Fiește că s-au luat în primul rând în considerare cazurile mai urgente.

Tov. N. Mitulescu: Din școala noastră, bunăoară, au primit locuințe 14 familii de profesori, problema fiind astfel, în linii mari, rezolvată.

Tov. Maria Nicolae: Aceeași situație este caracteristică și altor școli. De exemplu, la Școala medie nr. 2 au primit locuințe 10 familii de învățători și profesori, la Școala medie nr. 3 — 8 familii, la Școala generală de 8 ani nr. 1 — 16 familii și așa mai departe.

Redactorul: Cum s-a oglindit grija comitetului sindicatului învățământ din oraș în rezolvarea problemei în discuție?

Tov. Steliana Stănescu: Rezolvarea problemei locuințelor pentru membrii sindicatului nostru a stat neconținut în preocuparea comitetului sindicatului. Pentru a cunoaște situația exactă am verificat întâi condițiile în care lo-

cuiesc aceștia. Ne-am adresat apoi sfatului popular, solicitând măsurile convenite. În cele mai multe cazuri, pe măsura creării posibilităților, sfatul a repartizat locuințe celor în cauză. S-ar putea da neamărate asemenea exemple pentru a oglindi atât preocupările organelor sindicale, cât și solitudinea arătată de comitetul executiv al sfatului popular orașenesc.

Tov. Maria Nicolae: Multă grijă s-a arătat și cadrelor didactice nou sosite în orașul nostru, cărorora comitetul sindicatului și sfatul popular s-au îngrijit să le asigure locuințe confortabile. Până în momentul de față, toți cei 24 de învățători și profesori din această categorie au primit locuințe.

Tov. Steliana Stănescu: După cum se vede, putem prezenta un bilanț în general pozitiv în privința asigurării locuințelor pentru cadrele didactice, problema aceasta fiind pe cale de a fi complet rezolvată. Totuși, mai sînt încă unele cazuri dificile care trebuie soluționate urgent. Mă refer, de pildă, la cadrele didactice care locuiesc în incinta unor școli.

Tov. Florian Popescu: Într-adevăr, deși există o hotărîre care prevede eliberarea spațiului de școlarizare ocupat de locuințe, noi n-am reușit încă să atribuim locuințe tuturor celor care se află în această situație. Recent am mai repartizat câteva locuințe unor cadre didactice care ocupau încăperi în incinta școlilor. Totuși sînt învățători și profesori care continuă să locuiască în școli.

Problema va putea fi definitiv rezolvată pe măsură ce vom primi din partea constructorilor blocurile la care se lucrează în prezent.

Tov. N. Tache: Avem de asemenea în evidența noastră, pentru o rezolvare urgentă, cazurile citorva profesori care locuiesc în condiții necorespunzătoare.

Redactorul: Urgența rezolvării acestor situații este cerută și

de un alt aspect la care aș vrea să mă refer, fie și numai în treacăt. Este vorba de faptul că locuința reprezintă, pentru învățător și profesor, și un loc de muncă, deoarece aici își pregătește el fiecare lecție, fiecare activitate. Se știe că atenție se dă perfecționării profesionale a cadrelor didactice, cit de mult se insistă asupra pregătirii lor prin studiu continuu căci de această pregătire depinde în bună măsură calitatea muncii lor, temeinica pregătire a elevilor. Iată încă un motiv pentru care problema locuințelor cadrelor didactice trebuie să fie cit mai operativ rezolvată.

Tov. ing. Vasile Călinescu: Aveți dreptate. Sîntem și noi de acord cu acest punct de vedere și, ca o dovadă a preocupărilor noastre pe această linie, vom mobiliza aparatul sfatului popular însărcinat cu atribuirea spațiului de locuit să manifeste și mai multă grijă față de cererile cadrelor didactice.

Redactorul: Luînd act de acest angajament putem trece, cred, mai departe — și anume la modul cum sînt traduse în viață prevederile hotărîrilor de partid și de stat care se referă la aprovizionarea cadrelor didactice.

Tov. I. Teodorescu: Organele comerțului de stat din orașul nostru se străduiesc să asigure o deservire promptă și conștiincioasă a întregii populații, să-și pună la dispoziție un volum de mărfuri bogat și variat. Pentru cadrele didactice, care beneficiază de numeroase înlesniri în privința aprovizionării cu articole de îmbrăcăminte, am înființat numeroase raioane specializate în 8 magazine din oraș. Ele găsesc aici stofe, textile, galanterie etc.

Redactorul: Și totuși, am avut unele informații că s-au înregistrat și deficiențe în aprovizionarea cadrelor didactice cu asemenea mărfuri.

Tov. I. Teodorescu: A fost un timp cînd se iveau greutăți în întocmirea contractelor. În prezent și această problemă a fost pusă la punct.

Structura mărfurilor destinate vânzării în rate către cadrele didactice însumează următoarele grupe: stofe, țesături de bumbac, galanterie, încălțăminte, confecții. Pentru felul cum au fost aprovizionate cadrele didactice cu asemenea mărfuri ar fi cred interesant să arăt că în anul trecut s-au desfășurat prin raioanele de care vorbeam mai sus, mărfuri în valoare de 3.200.000 lei, cererea pentru acest an avînd tendințe de majorare.

Tov. Maria Nicolae: Este adevărat că s-au obținut rezultate

bune în aprovizionarea cadrelor didactice cu mărfurile arătate. Nu todeauna însă cadrele didactice au găsit, în raioanele de care vorbiți, sortimente care să răspundă tuturor gusturilor. În timp ce la raioanele cu plata integrală se găsesc stofe fine, în culori și cu desene moderne, sortimentele destinate vânzării în rate către cadrele didactice au uneori culori și desene demodate.

Tov. N. Mitulescu: În legătură cu cele spuse de tov. Maria Nicolae aș vrea să atrag atenția organelor noastre comerciale că în școală noi facem și educația bunului gust al elevilor. În această direcție este important și felul cum sînt îmbrăcați învățătorii și profesorii. De aceea, culorile și-pătoare, cu desene extravagante, ca și cele în culori șterse, întunecate nu sînt indicate pentru cei ce lucrează în învățământ.

Redactorul: Industria noastră este capabilă să producă o mare varietate de mărfuri. Expoziția realizării economiei naționale ne-a oferit un tablou amplu al forței actuale a economiei noastre naționale. Există așadar condiții pentru ca mărfurile, care se desfac prin comerțul de stat să răspundă celor mai înalte exigențe. Așa că existența unor situații ca cele menționate de tov. Maria Nicolae nu poate decît să surprindă.

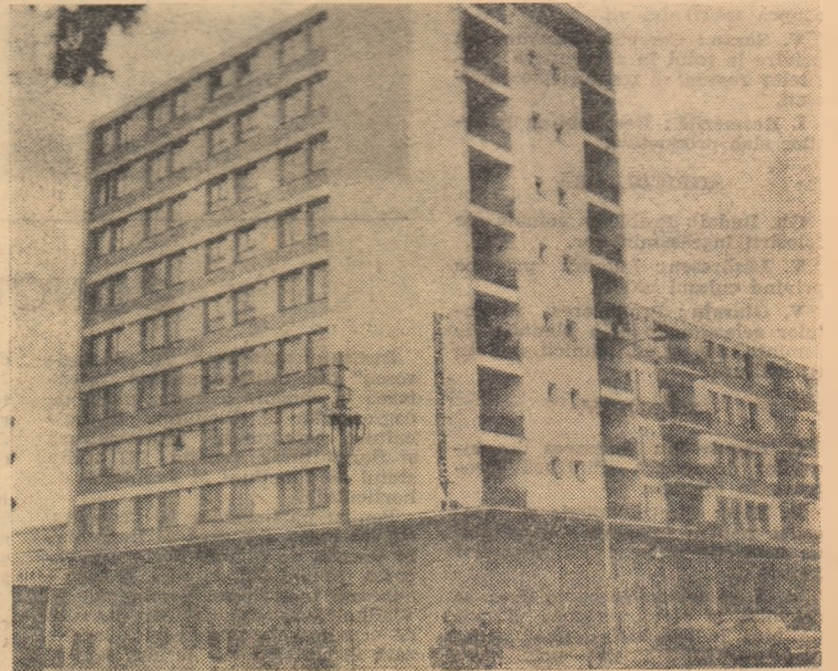
Tov. I. Teodorescu: E adevărat. Pînă nu de mult aceasta a fost situația, deoarece modelele contractate de noi erau alese în funcție de gusturile merceologilor. Pentru a remedia lipsurile în privința satisfacerii gusturilor cumpărătorilor, am introdus un sistem de fișe în care aceștia își inscriu dorințele. Merceologii noștri vor ține seama, la contractările viitoare, de rezultatele acestui studiu, pentru ca să putem răspunde tuturor preferințelor. De curînd s-a luat și măsura ca învățătorii și profesorii să se poată aproviziona, în aceeași condiții de înlesnire a plății, și de la alte raioane sau magazine decît cele stabilite anterior, operația de transfer urmînd să se facă de către salariații magazinului.

Redactorul: Ce ne puteți spune în legătură cu aprovizionarea cu combustibil a cadrelor didactice?

Tov. Florian Popescu: La ora actuală întreaga cantitate de combustibil care a fost repartizată cadrelor didactice pentru acest an a fost ridicată. Astfel, pe lîngă atribuirea de locuințe noi și aprovizionarea cu mărfurile la care s-a referit tov. Teodorescu, învățătorilor și profesorilor li s-a asigurat și căldura necesară pe timpul iernii.

Din discuția purtată rezultă că atât organele de stat cit și comitetul sindicatului învățământ din orașul Pitești au obținut frumoase realizări în preocupările legate de asigurarea locuințelor și aprovizionarea cadrelor didactice. Socotim că există condiții pentru ca și lipsurile menționate în discuție să fie curînd înlăturate.

Interesul manifestat de participanții la discuție lasă să se întrevadă dorința lor ca în viitor în orașul Pitești să se obțină noi realizări pe calea asigurării unor condiții de viață tot mai bune pentru cadrele didactice.

În orașul Pitești, ca și în alte multe orașe ale patriei noastre, s-au construit și se construiesc noi blocuri de locuințe destinate oamenilor muncii.

SIN

de peste hotare

Correspondența

FOCȘANI

Un grup de elevi ai Școlii de 8 ani nr. 5 din orașul Focșani, însoțiți de cadre didactice și părinți, au făcut de curând, după cum ne scrie tov. *Elena Alexandru*, o frumoasă excursie în Capitala patriei, pentru a vizita Expoziția realizărilor economiei naționale. Elevii au văzut cu acest prilej și marea și impunătoare clădire a Combinatului poligrafic „Casa Științei”, frumosul parc de cultură și odihnă Herăstrău, Palatul pionierilor, noile blocuri din centrul orașului și sala Palatului Republicii, noua înfățișare a căii Griviței etc.

Astfel, vizita în Capitală a întregit mult cunoștințele elevilor, făcându-le cunoscute unele din marile realizări dobândite de popor sub înțeleapta conducere a partidului, și a adus în același timp o contribuție importantă la educarea lor patriotică.

PITEȘTI

Tov. *I. Onicel* ne relatează că la Școala generală de 8 ani nr. 3 din Pitești se acordă o mare atenție educării elevilor în spiritul economisirii. Ca urmare a acestui fapt, la sfârșitul anului școlar trecut toți cei 1.100 de elevi ai școlii au devenit posesori de librete CEC.

La începutul acestui an școlar, o nouă generație de elevi a pășit pe porțile școlii. Până la 25 octombrie, din cei 365 de elevi noi 215 și-au și făcut librete CEC.

Cu ajutorul banilor depuși pe librete CEC s-au organizat multe acțiuni frumoase și interesante. Numai în anul trecut, un număr de 439 de elevi au făcut excursii la bazinul carbonifer Muscel, la schelele petrolifere din regiune, la G.A.S. Căteasca etc. Un mare număr de elevi au participat la o excursie de lungă durată, care le-a dat prilejul să cunoască orașele Sibiu, Făgăraș, Victoria, Brașov, Ploiești, București. De asemenea, numeroși elevi și-au cumpărat cu banii depuși la CEC lucruri utile: biciclete, instrumente muzicale, ceasuri de mână etc.

GHERLA

Timpe de două zile, ne face cunoscut tov. *Gheorghe Stancu*, șeful secției de învățământ din raionul Gherla, diriginții de la școlile de 8 ani și medii din acest raion au participat la un valoros schimb de experiență în cadrul unei consfățiri organizate de către secția de învățământ. Scopul acestei consfățiri a fost ca, pe baza analizei diferitelor aspecte ale sistemului muncii desfășurate până în prezent de către diriginți, să se jaloneze întreaga activitate de viitor.

A fost prezentat, cu acest prilej, referatul intitulat „Probleme privind metoda specială a unor ore de diriginție” (referent tov. inspector metodist *Gheorghe Pop*). Bazat pe o temeinică documentare teoretică și o bogată ilustrare practică, referatul a contribuit, ca și lecția aplicativă care i-a urmat, la mai bună orientare a muncii diriginților.

În cadrul consfățirii s-a acordat o importanță deosebită și activității de cercetare psiho-pedagogică, dându-se indicații concrete asupra metodelor și procedurilor ce trebuie folosite în studiul individuală a elevilor. Materialul pe această temă, prezentat de inspectorul metodist *Vasile Cazan*, a lămurit diriginților unele procedee de întocmire a fișei individuale a elevilor.

În cadrul discuțiilor au luat cuvântul numeroși profesori cu o bogată experiență în munca de diriginție și cu frumoase rezultate în activitatea instructiv-educativă. Aceștia au expus experiența proprie, au prezentat planurile lor de muncă, au arătat cum rezolvă diferitele situații ivite în cadrul colectivelor de elevi pe care le conduc. În partea finală a lucrărilor consfățirii, secția de învățământ a prezentat un plan de măsuri concrete privind activitatea educativă în cursul acestui an școlar.

BAIA MARE

Tov. *Olga Rusu* ne vorbește, într-o scrisoare trimisă de curând, despre un seminar cu bibliotecarii școlilor din regiunea Baia Mare, organizat de secția de învățământ a acestei regiuni.

În prima parte a consfățirii, bibliotecara Școlii medii nr. 1 din Baia-Mare a prezentat un referat cu privire la activitatea bibliotecii la care lucrează. În continuare, după discuțiile pe marginea acestui referat, inspectorul metodist *A. Ionescu* a dat indicații în legătură cu desfășurarea muncii bibliotecarilor pe baza sarcinilor ce revin muncii instructiv-educative.

CRAIOVA

La Școala generală de 8 ani nr. 17 din Craiova funcționează patru comisii metodice în care sînt grupați profesorii de disciplinele umaniste, cei de discipline realist-practice, diriginții și învățătorii. Într-o scrisoare pe care ne-a trimis-o recent, tov. *N. Comănescu*, ne face cunoscute câteva din temele puse în discuția acestor comisii în cursul trimestrului I: „Metode moderne de predare a matematicii”, „Cum putem trezi interesul elevilor pentru lectura extrașcolară”, „Din experiența diriginților fruntași”, „Formarea și dezvoltarea deprinderilor de muncă independentă la clasele I-IV” etc. După cum se vede, au fost alese teme care înlesnesc îmbogățirea informației de specialitate a pedagogilor, ca și îmbogățirea experienței lor. În același scop se pregătește un referat cu tema „Tratarea individuală a elevilor”.

Conducerea școlii urmărește îndeaproape felul cum se duc la îndeplinire sarcinile muncii metodice, care este efectul acestei munci în activitatea la clasă.

SLATINA

Prof. *V. Brătucu*, șeful secției de învățământ a raionului Slatina, ne scrie despre modul cum este îndrumată munca directorilor de școli din raion. Printre altele, cercurile pedagogice ale directorilor au fost orientate să trateze lucrările esențiale ale activității directorilor, ca de exemplu organizarea și îndrumarea muncii de perfecționare a cadrelor didactice, munca în rîndurile părinților etc. Totodată s-a luat măsura ca ședințele cercului să se țină la acele școli care sînt conduse de directori cu experiență și cu bune rezultate în muncă. De obicei referatele sînt susținute de către directorii școlilor gazdă, care înfățișează aspecte concrete din munca lor, rezultatele obținute, forme eficiente de activitate etc.

ganizează cursuri și în unele din țările a căror limbă este studiată. Astfel, în vara trecută au funcționat cursuri la Besançon, Rennes și Tours, în Franța.

Tot mai multe femei lucrează actualmente în școli de toate gradele, atât de fete cit și de băieți. Femeile dețin majoritatea posturilor din învățământ în Franța, atingînd un procent de 68 la sută în școlile elementare și de 60 la sută în școlile de grad secundar. În total sînt 300.000 de profesoare și 140.000 de profesori, ceea ce înseamnă că 2/3 din personalul didactic francez este feminin — și această proporție tinde să crească rapid în ultimii ani. Dar Franța nu bate recordul personalului feminin în învățământ. Se pare că acest record îl deține în America de Sud Argentina, unde numărul profesoarelor atinge 95 la sută din totalul corpului didactic, iar în Europa, Portugalia, unde proporția acestora atinge 87 la sută. După o ancheta organizată de U.N.E.S.C.O., în învățământul primar din 7 țări sînt peste 80 la sută femei, în 19 țări — acestea ating procentul de 60—80 la sută și numai în 7 țări procentul scade sub 20 la sută. În învățământul secundar proporția femeilor este mai puțin importantă, dar rămîne considerabilă: U.R.S.S. 67 la sută, Italia 59 la sută, S.U.A. 50 la sută.

Jean-Marie Auzias, profesor la liceul tehnic La Martinière din Lyon, semnaleză, în revista „Cahiers pedagogiques”, că elevii școlilor franceze citesc prea puțină

literatură străină. „Manualele pentru primele clase dau, în traducere, extrase din Homer, din Virgil — spune autorul. Dar pentru elevii mari nu se editează suficiente traduceri. Desigur, există edițiile populare și în metrou, în tramvaie se pot vedea, în mîinile care țineau în trecut romane pentru minidete, cărți de Graham Greene sau de Hemingway. Trebuie însă ca, plecînd de la acest fenomen, să se dezvolte cultura de masă, să se aducă la cunoștința tineretului operele marilor autori străini contemporani”. Jean-Marie Auzias propune cadrelor didactice să citeze 20—30 de cărți care ar trebui editate, conform următoarelor criterii: cărți valoroase insuficient cunoscute, cărți valoroase care nu sînt încă traduse, cărți valoroase aparținînd unor popoare mici, a căror limbă nu are o circulație largă, cărți care reprezintă o culme în genul lor.

Institutul pedagogic național din Franța editează o colecție de texte și documente destinate elevilor. Fiecare număr al colecției oferă texte și documente pornind de la care elevii pot elabora, individual sau pe echipe, lucrări de cercetare, de comparare, de sinteză etc. Subiectele tratate privesc educația socială și civică, arta, literatura, știința. Printre titlurile deja apărute cităm: „Mișcarea muncitorească în Franța”, „Poeme și peisaje din China”, „Drepturile omului”, „Anacronism și culoare istorică” ș.a.

În luna octombrie a.c. a început în școlile Republicii Democratice Germane, prima etapă a olimpiadei de matematică. Tematica acesteia a fost publicată în revistele organizațiilor de tineret și pionieri, ca și în revista pedagogică „Deutsche Lehrerzeitung”. Pentru învățământul din R.D.G. olimpiada aceasta are o deosebită însemnătate, întrucît aici va avea loc, în vara viitoare, olimpiada internațională de matematică a elevilor din țările socialiste.

Începînd din 1958 funcționează în fiecare vară, pe întreg teritoriul Statelor Unite, cursuri de perfecționare pentru profesorii de limbi străine din școlile primare și secundare. Aceste cursuri sînt organizate din inițiativa administrației federale de la Washington, care în 1958, anul lansării primului sputnic, și-a dat seama de răminerea în urmă acumulată în diverse discipline de învățământ și îndeosebi în domeniul matematicii, fizicii și limbilor străine. Aceasta a dus, printre altele, la înființarea cursurilor de vară pentru perfecționarea profesorilor de limbi moderne. Limbilor tradiționale predate pînă acum li s-au adăugat, în ultimul timp, și limbile chineză și rusă.

Candidații sînt numeroși și, cu tot numărul în creștere al cursurilor, nu pot fi primiți decît o parte din ei. La cursul organizat pe lângă Universitatea din Nebraska, de exemplu, s-au prezentat, pentru 22 de locuri la limba franceză și 25 de locuri la limba spaniolă, respectiv 104 și 124 de cereri de admitere. În prezent se or-

REVISTA „NATURA”

nr. 5, septembrie—octombrie 1961

IN SUMAR

STUDII

A. Săvulescu, V. Bontea, D. Bercescu, L. Dumitraș: Două decenii de cercetare a Ustiiaginalelor.

E. Pora, D. I. Roșca, C. Wittemberger, T. Persecă: Cercetările colectivului de fiziologie animală din Cluj în cei 20 de ani care au trecut de la eliberare.

C. Cristian, Al. Terzi: Activitatea electrică, biologică a creierului.

E. Hirlea: Acțiunea radiațiilor asupra substanței vii.

V. Soran: Cercetări recente cu privire la rolul în absorbția diferitelor regiuni și țesuturi ale rădăcinii.

I. Resmeriță: Destelenirea pajisților slab productive.

AGRICULTURĂ

Gh. Budo: Probleme actuale ale folosirii îngrășămintelor.

V. Lăzărescu: Lucrări practice privind culesul viilor.

V. Giurgiu: Producerea semințelor selecționate prin plantare de seminte, aspect al tehnicii noi în agricultură.

METODICĂ

O. Săvulescu: Formarea deprinderilor de muncă științifică creatoare în biologie.

E. Kiss: Cîteva metode și procedee pentru folosirea aparatului de proiecție la predarea științelor naturale.

M. Demetrescu-Șerban: Cum se dezvoltă la elevi noțiunea despre unitatea indisolubilă dintre organism și mediul extern prin predarea științelor naturale în cadrul cercurilor de tineri naturaliști.

CONCURS

Institutul agronomic „T. Vladimirescu” din Craiova anunță scoaterea la concurs a unui post de conferențiar la disciplina legumicultură, catedra de legumicultură și floricultură, poziția XII1 din statul de funcțiuni al Facultății de horticultură.

Pentru participarea la concurs, cei interesați urmează să înainteze, în termen de o lună de la publicarea anunțului de față, o cerere adresată Institutului agronomic „T. Vladimirescu” din Craiova, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe

diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau de conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care își are funcția de bază; memoriul de activitate didactic-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Concursul se va desfășura în localul institutului din str. A. I. Cuza nr. 31, Craiova.

Data desfășurării se va anunța ulterior concurenților.